با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام دانش فنی تخصصی حسابداری دوازدهم

پاسخ فعالیت‌ها و پرسش‌های کتاب

پایه‌ی دوازدهم · رشته‌ی حسابداری · شاخه‌ی فنی و حرفه‌ای

شامل پاسخ فعالیت‌ها، پژوهش‌ها، کارهای گروهی و پرسش‌های کتاب

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست فصل‌ها

۱ پودمان اول — ارائه صورت معاملات فصلی ۴

۲ پودمان دوم — اعتبارات اسنادی ۱۱

۳ پودمان سوم — حسابداری سرمایه‌گذاری‌ها ۲۷

۴ پودمان چهارم — صورت‌های مالی ۴۴

۵ پودمان پنجم — کسب اطلاعات فنی ۶۱

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

گام به گام دانش فنی تخصصی حسابداری دوازدهم - پودمان اول

ارائه صورت معاملات فصلی

فهرست

۱	صفحه ۲ · فعالیت — لزوم ارائه اطلاعات مالی	۵
۲	صفحه ۲ · فعالیت — اهداف اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم	۵
۳	صفحه ۳ · فعالیت — اشخاص مشمول مالیات و صورت معاملات فصلی	۵
۴	صفحه ۴ · تحقیق — معاملات لازم برای تعیین درآمد مشمول مالیات	۶
۵	صفحه ۴ · فعالیت — روش‌های ارائه گزارش	۷
۶	صفحه ۴ · فعالیت — مهلت ارسال صورت معاملات فصلی	۷
۷	صفحه ۵ · فعالیت — حد مبلغ معاملات تجمیعی	۷
۸	صفحه ۵ · فعالیت — کاربرد حد نصاب معاملات	۸
۹	صفحه ۶ · فعالیت — مشاغل مشمول گزارش معاملات فصلی	۸
۱۰	صفحه ۷ · فعالیت — جرایم عدم انجام تکالیف	۹
۱۱	صفحه ۸ · فعالیت — بهترین روش جمع‌آوری اطلاعات مالی مؤدیان	۹
۱۲	صفحه ۹ · تحقیق — درگاه ارائه گزارش معاملات فصلی	۱۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱ صفحه ۲ فعالیت

چرا باید بنگاه‌های اقتصادی اطلاعات مالی خود را به سازمان امور مالیاتی ارائه نمایند؟

زیرا نظام مالیاتی بدون اطلاعات دقیق و جامع نمی‌تواند به‌درستی عمل کند. دلایل مهم:

1. تعیین دقیق و صحیح درآمد مشمول مالیات هر بنگاه و وضع عادلانهٔ مالیات؛
2. شناسایی فعالیت‌های اقتصادی و جلوگیری از فرار مالیاتی و فعالیت‌های پنهان؛
3. افزایش درآمدهای مالیاتی دولت و کاهش وابستگی کشور به درآمدهای نفتی؛
4. برقراری شفافیت و عدالت اقتصادی میان فعالان اقتصادی؛
5. برنامه‌ریزی و حمایت‌های قانونی دولت از فعالان اقتصادی بر پایهٔ آمار و اطلاعات درست؛
6. ادای یک تکلیف قانونی و دینی (پرداخت مالیات یک فریضه است).

۲ صفحه ۲ فعالیت

به‌نظر شما اصلاح مالیات‌های مستقیم با چه اهدافی صورت گرفت؟ بحث کنید.

اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۳۹۴ با این اهداف انجام شد:

- کاهش اتکا به درآمدهای نفتی و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی در بودجهٔ کشور؛
- تحقق شفافیت اقتصادی (خرید و فروش بر پایهٔ کد اقتصادی)؛
- تحقق عدالت مالیاتی و اقتصادی؛
- ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی و استقرار نظام یکپارچهٔ مالیاتی؛
- نظارت بر تراکنش‌های بانکی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی؛
- کاهش مداخلهٔ انسانی در تشخیص مالیات و در نتیجه کاهش بسترهای فساد اقتصادی (ماده ۱۶۹ مکرر).

ایران نمونه
توشه ای برای موفقیت

۳ صفحه ۳ فعالیت

به‌نظر شما چه اشخاصی مشمول مالیات می‌باشند؟ وجود اطلاعات مربوط به معاملات فصلی چه کمکی به تعیین مالیات واحدهای اقتصادی می‌کند؟ بحث کنید.

اشخاص مشمول مالیات: بر پایهٔ تعریف مؤدی، همهٔ اشخاص حقیقی و حقوقی که به عرضهٔ کالا، ارائهٔ خدمت، واردات و صادرات مبادرت می‌کنند مؤدی شناخته می‌شوند و مشمول مقررات قانون مالیات‌های مستقیم هستند.

کمک اطلاعات معاملات فصلی:

- مأموران مالیاتی علاوه بر دفاتر قانونی (روزنامه و کل) و دفاتر درآمد و هزینه، به صورت‌حساب‌های مؤدی نیز استناد می‌کنند و درآمد مشمول مالیات را دقیق‌تر تعیین می‌نمایند؛
- با مقایسهٔ گزارش خرید و فروش طرفین معامله، صحت اطلاعات اظهارشده بررسی و از پنهان‌کردن درآمد جلوگیری می‌شود؛
- تعیین مالیات سریع‌تر، عادلانه‌تر و با مداخلهٔ انسانی کمتر انجام می‌شود.

۴ صفحه ۴ **تحقیق**

تحقیق کنید چه نوع معاملاتی برای تعیین درآمدهای مشمول مالیات مؤدیان لازم می‌باشد بحث کنید.

برای تعیین درآمد مشمول مالیات، اطلاعات همهٔ معاملاتی که در متن آمده لازم است و باید به‌صورت گزارش‌های جداگانه ثبت و ارسال شود:

گزارش	موضوع
گزارش خرید	خرید کالا و خدمت
گزارش فروش	فروش کالا و خدمت
اطلاعات پرداخت قراردادها	قراردادهایی که مؤدی پرداخت می‌کند
گزارش دریافت قراردادها	قراردادهایی که مؤدی دریافت می‌کند
گزارش عرضه به مصرف‌کنندهٔ نهایی	فروش مستقیم به مصرف‌کننده
گزارش واردات	کالای وارداتی (برگ سبز گمرکی)
گزارش صادرات	کالای صادراتی
گزارش حق‌العمل‌کاری و مدیریت پیمان	فعالیت واسطه‌ای و پیمان‌های بلندمدت
گزارش اجاره	اجارهٔ اموال
گزارش پیش‌فروش	پیش‌فروش کالا و خدمات

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۵ صفحه ۴ فعالیت

ارائهٔ گزارشات به سازمان امور مالیاتی به چه روش‌هایی صورت می‌گیرد؟ بحث کنید.

طبق متن، دو روش برای ثبت و ارسال اطلاعات معاملات فصلی پیش‌بینی شده است:

1. **روش برخط (Online):** برای مؤدیانی که در سامانهٔ ثبت‌نام مؤدیان دست‌کم مرحلهٔ پیش‌ثبت‌نام و اعتبارسنجی را گذرانده و کد کاربری و کلمهٔ عبور مرحلهٔ دوم را دریافت کرده‌اند؛ اطلاعات مستقیم در سامانه ثبت و ارسال می‌شود.
2. **روش غیر برخط (Offline):** برای مؤدیانی که از سیستم‌های رایانه‌ای خرید و فروش استفاده می‌کنند؛ قالب موردنظر سازمان را از سامانهٔ اینترنتی دریافت، اطلاعات را از سیستم خود در آن قالب وارد و با نرم‌افزار کنترلی یک‌جا ارسال و رسید دریافت می‌کنند.

۶ صفحه ۴ فعالیت

چقدر فرصت برای ارسال اطلاعات به سازمان امور مالیاتی مورد نیاز است؟ بحث کنید.

طبق ماده ۱۶۹ از سال ۱۳۹۶ به بعد، مؤدیان باید حداکثر تا **یک ماه و نیم (۴۵ روز)** پس از پایان هر فصل اطلاعات را ثبت و ارسال کنند. این فرصت برای گردآوری و کنترل مدارک (فاکتورها، قراردادها، برگ سبز گمرکی) کافی است. مهلت‌ها در چهار نوبت:

فصل	مهلت ارسال
بهار	۱۵ مرداد
تابستان	۱۵ آبان
پاییز	۱۵ بهمن
زمستان	۱۵ اردیبهشت سال بعد

۷ صفحه ۵ فعالیت

به‌نظر شما با توجه به خریدهای ریز برای صرفه‌جویی در وقت تا چه مبلغی را می‌توانیم به‌صورت تجمیعی گزارش کنیم؟ بحث کنید.

خریدهای انجام‌شده از اشخاص حقیقی که مبلغ هر کدام **کمتر از ۵٪ حد نصاب معاملات کوچک** باشد را می‌توان به‌صورت تجمیعی (جمع‌شده) در گزارش ثبت کرد. بر پایهٔ نصاب سال ۱۳۹۷ (۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال):

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۵٪ = ۱۲،۵۰۰،۰۰۰ ریال

یعنی خریدهای کمتر از ۱۲،۵۰۰،۰۰۰ ریال را می‌توان تجمیع کرد؛ این مبلغ با تغییر سالانهٔ نصاب، به همان نسبت تغییر می‌کند.

۸ صفحه ۵ فعالیت

کاربرد تعیین مبلغ حد نصاب معاملات چیست؟ بحث کنید

- معاملات را به سه دستهٔ کوچک، متوسط و بزرگ طبقه‌بندی می‌کند (در سال ۱۳۹۷: کوچک تا ۲۵۰ میلیون ریال، متوسط تا ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال و بزرگ بیش از آن)؛
- روش و نوع برگزاری معاملات (مناقصه، مزایده و ...) بر پایهٔ آن تعیین می‌شود؛
- حسابداران با ضرب‌کردن نصاب معاملات کوچک در درصد اعلام‌شده (۵٪)، سقف مبلغ معاملات تجمیعی را به‌دست می‌آورند و در ثبت و ارسال گزارش فصلی به کار می‌برند؛
- چون نصاب هر سال بر پایهٔ شاخص بهای کالا و خدمات بانک مرکزی تغییر می‌کند، با آن مبلغ‌ها به‌روز می‌شوند.

۹ صفحه ۶ فعالیت

به‌نظر شما چه مشاغلی مشمول ارائهٔ گزارش معاملات فصلی می‌باشند؟ بحث کنید.

کلیهٔ اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع بندهای «الف» و «ب» ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم مشمول هستند؛ یعنی صاحبان مشاغلی که دفاتر روزنامه و کل (بند الف) یا دفاتر درآمد و هزینه (بند ب) نگه می‌دارند. نمونه‌ها (طبق جدول کتاب):

- دارندگان کارت بازرگانی، واردکنندگان و صادرکنندگان؛
- صاحبان کارخانه‌ها و کارگاه‌های صنعتی؛
- مؤسسات حسابرسی و دفترداری، ارائه‌دهندگان خدمات مدیریتی و مشاوره‌ای؛
- مراکز آموزشی، هتل‌ها، بیمارستان‌ها و زایشگاه‌ها؛
- مراکز ارتباطات رایانه‌ای؛
- وکلا، کارشناسان و مترجمان رسمی دادگستری، دفاتر رسمی؛
- فروشندگان طلا و جواهر، عاملان فروش و فروشندگان آهن‌آلات.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۰ صفحه ۷ فعالیت

اگر مؤدی از تکالیف مالیاتی سر باز زند، قانون‌گذار چه راهکارهایی پیش‌بینی کرده؟ بحث کنید.

قانون‌گذار برای عدم انجام تکالیف ماده ۱۶۹ مکرر جریمه‌های زیر را پیش‌بینی کرده است:

تخلف	جریمه
عدم صدور صورت‌حساب یا عدم درج شمارهٔ اقتصادی، یا استفادهٔ نادرست از شمارهٔ اقتصادی خود/دیگران	۲٪ مبلغ معامله
عدم ارائهٔ فهرست معاملات به سازمان طبق دستورالعمل	۱٪ معاملاتی که فهرست آن‌ها ارائه نشده
عدم نگهداری و ارائهٔ صورت‌حساب‌های خرید (سال عملکرد و سال بعد) به مأموران مالیاتی	۱۰٪ صورت‌حساب‌های ارائه‌نشده
استفاده از شمارهٔ اقتصادی دیگران	مسئولیت تضامنی با صاحب شماره در مالیات و جرایم
خودداری طرفین معامله از انجام تکالیف	مسئولیت تضامنی طرفین
جعل، تقلب، معاملهٔ غیرواقعی، تبانی	مسئولیت تضامنی و پیگرد طبق قانون مبارزه با پولشویی، قانون ارتقای سلامت نظام اداری و سایر قوانین

تبصره: اگر خریدار از ارائهٔ شمارهٔ اقتصادی خودداری کند و فروشنده ظرف یک ماه و نیم مشخصات خریدار و موضوع معامله را اعلام نماید، فروشنده مشمول جریمه نمی‌شود. همچنین عدم رعایت فرم‌ها و صورت‌حساب‌ها برای دارندگان دفاتر قانونی موجب بی‌اعتباری دفاتر و برای سایر مؤدیان موجب جریمه است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۱ صفحه ۸ فعالیت

بهترین روش برای جمع‌آوری اطلاعات مالی مؤدیان به چه طریقی می‌باشد؟ بحث کنید.

بهترین روش، **ثبت‌نام و ارسال الکترونیکی اطلاعات در سامانهٔ سازمان امور مالیاتی** است؛ زیرا:

- مؤدی با ثبت‌نام در سامانهٔ ثبت‌نام مؤدیان (www.tax.gov.ir) شمارهٔ اقتصادی دریافت می‌کند و همهٔ معاملاتش با آن شناسایی می‌شود؛
- اطلاعات به‌صورت یکپارچه، سریع و دقیق گردآوری می‌شود و صحت آن از منابع مختلف قابل بررسی است؛
- مراجعهٔ حضوری و مداخلهٔ انسانی کم شده و هزینه و زمان و بسترهای فساد کاهش می‌یابد؛
- ارسال برخط یا غیر برخط گزارش فصلی، با کد رهگیری و رسید، قابل پیگیری است.

مراحل ثبت‌نام: پیش‌ثبت‌نام ← صحت‌سنجی اطلاعات ← تولید و ارسال اطلاعات کاربری ← ثبت‌نام الکترونیک ← اعتبارسنجی ستادی و میدانی ← مرحلهٔ نهایی ۴۵ (ارسال اظهارنامه و سایر خدمات).

۱۲ صفحه ۹ تحقیق

برای ارائه گزارشات معاملات فصلی به سازمان امور مالیاتی به کدام درگاه مراجعه و اطلاعات مربوط به معاملات را بارگذاری کنیم؟ بحث کنید.

باید به پورتال سازمان امور مالیاتی کشور (www.tax.gov.ir) و «سامانهٔ اطلاعات معاملات فصلی» مراجعه کرد و با نام کاربری و رمز عبور دریافتی از سازمان وارد شد. مراحل:

1. ورود به سامانه با نام کاربری و رمز عبور و انتخاب نوع گزارش (خرید، فروش، واردات و ...)؛
2. کلیک روی «ایجاد»، انتخاب سال و فصل و ثبت گزارش جدید؛
3. باز کردن ردیف جدید و ثبت جزئیات هر معامله (مشخصات طرف معامله، نوع کالا، مبلغ و ارزش افزوده) از روی فاکتور خرید/فروش، برگ سبز گمرکی یا قرارداد (برای ثبت نهایی حداقل یک ردیف جزئیات لازم است)؛
4. کنترل خلاصهٔ مجموع و ثبت نهایی؛
5. دریافت رسید و کد رهگیری و ارسال گزارش به سازمان؛ پس از دریافت کد رهگیری فقط یک‌بار امکان اصلاح اطلاعات وجود دارد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام دانش فنی تخصصی حسابداری دوازدهم - پودمان دوم

اعتبارات اسنادی

فهرست

۱۳	صفحه ۲۶ · فعالیت — LC مخفف چیست؟	۱۲
۱۴	صفحه ۲۶ · فعالیت — مقررات UCP	۱۲
۱۵	صفحه ۲۷ · فعالیت — ترسیم فرایند یک نوع اعتبار اسنادی	۱۳
۱۶	صفحه ۲۸ · فعالیت — اولین مرحلهٔ خرید خارجی	۱۴
۱۷	صفحه ۳۰ · فعالیت — تکمیل پروفرما	۱۴
۱۸	صفحه ۳۲ · فعالیت — پر کردن فرم ثبت سفارش	۱۵
۱۹	صفحه ۳۵ · فعالیت — اهمیت آشنایی با قوانین گمرکی	۱۶
۲۰	صفحه ۳۷ · فعالیت — قوانین حسابداری معاملات خارجی	۱۶
۲۱	صفحه ۳۹ · فعالیت — فرایندها و مدارک خرید خارجی	۱۷
۲۲	صفحه ۴۰ · فعالیت — نحوهٔ پرداخت در خرید خارجی	۱۷
۲۳	صفحه ۴۱ · فعالیت — انواع اعتبار اسنادی از نظر پرداخت	۱۷
۲۴	صفحه ۴۳ · فعالیت — هزینه‌های گشایش اعتبار اسنادی	۱۸
۲۵	صفحه ۴۶ · فعالیت — پیش‌پرداخت ارزی	۱۸
۲۶	صفحه ۴۶ · فعالیت — مجوزهای گشایش اعتبار	۱۹
۲۷	صفحه ۴۸ · فعالیت — مجوز ترخیص کالاهای وارداتی	۱۹
۲۸	صفحه ۴۸ · فعالیت — تفاوت حسابداری اعتبار اسنادی و خرید کالا	۲۰
۲۹	صفحه ۵۳ · تمرین — تمرین ۱ (واردات ماشین‌آلات از ایتالیا)	۲۰
۳۰	صفحه ۵۴ · تمرین — تمرین ۲ (واردات کالا از فرانسه)	۲۳

توشه‌ای برای موفقیت

۱۳ صفحه ۲۶ فعالیت

LC مخفف چه کلماتی است؟

با کمک معلم خود به این فعالیت پاسخ دهید.

LC مخفف Letter of Credit است؛ یعنی «نامهٔ اعتبار» یا همان «اعتبار اسنادی».

در این روش پرداخت، بانک گشایش‌دهندهٔ اعتبار به‌طور قطعی متعهد می‌شود که وجه کالا را در صورت ارائهٔ اسناد مطابق با شرایط اعتبار، به‌موقع و با مبلغ صحیح به فروشنده (ذی‌نفع) بپردازد.

۱۴ صفحه ۲۶ فعالیت

مقررات UCP چیست؟

آیا می‌توانید فرایند اعتبارات اسنادی را از طریق این مقررات ترسیم کنید؟

UCP مخفف Uniform Customs and Practice for Documentary Credits یعنی «مقررات و عرف یکسان اعتبارات اسنادی» است که اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) تدوین کرده و آخرین ویرایش آن UCP 600 است. این مقررات حقوق و وظایف خریدار، فروشنده و بانک‌ها را در اعتبار اسنادی یکسان می‌کند؛ از جمله اینکه بانک‌ها فقط با اسناد کار دارند، نه با خود کالا، و پرداخت در صورت مطابقت اسناد با شرایط اعتبار انجام می‌شود.

فرایند بر اساس مقررات (مراحل شکل کتاب):

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

مرحله	شرح
۱	عقد قرارداد فروش میان خریدار و فروشنده
۲	خریدار از بانک خود (بانک گشایش‌کننده) درخواست گشایش اعتبار می‌کند
۳	بانک گشایش‌کننده اعتبار را گشایش می‌دهد و به بانک ابلاغ‌کننده می‌فرستد
۴	بانک ابلاغ‌کننده اعتبار را به فروشنده (ذی‌نفع) ابلاغ می‌کند
۵	فروشنده کالا را تحویل شرکت حمل می‌دهد و اسناد را ارسال می‌کند
۶	اسناد حمل به بانک ابلاغ‌کننده تحویل می‌شود (کنترل مطابقت اسناد با شرایط اعتبار)
۷	بانک ابلاغ‌کننده وجه را به فروشنده می‌پردازد
۸	بانک ابلاغ‌کننده وجوه را از بانک گشایش‌کننده مطالبه می‌کند
۹	بانک گشایش‌کننده وجه را به بانک ابلاغ‌کننده می‌پردازد
۱۰	خریدار وجه را به بانک گشایش‌کننده می‌پردازد
۱۱	بانک اسناد را ظهرنویسی و به خریدار تحویل می‌دهد
۱۲	خریدار با اسناد، کالا را از گمرک ترخیص می‌کند

۱۵ صفحه ۲۷ **فعالیت**

به دلخواه خود یکی از انواع اعتبارات اسنادی را انتخاب کرده و فرایند آن را ترسیم کنید.

نوع انتخابی: **اعتبار اسنادی دیداری (Sight L/C)** که بانک ابلاغ‌کننده بلافاصله پس از رؤیت اسناد مطابق، وجه را می‌پردازد.

```
خریدار ──(۱ درخواست گشایش)──► بانک گشایش‌کننده
بانک ابلاغ‌کننده ◄──(۲ L/C ارسال)── بانک گشایش‌کننده
فروشنده ◄──(۳ L/C ابلاغ)── بانک ابلاغ‌کننده
فروشنده ──(۴ حمل کالا)──► شرکت حمل ──► خریدار
فروشنده ──(۵ اسناد حمل)──► بانک ابلاغ‌کننده
بانک ابلاغ‌کننده ──(۶ پرداخت فوری)──► فروشنده
بانک ابلاغ‌کننده ──(۷ ارسال اسناد و مطالبه)──► بانک گشایش‌کننده
خریدار ──(۸ پرداخت و دریافت اسناد)──► ترخیص کالا
```

تفاوت با اعتبار مدت‌دار (یوزانس) در مرحلهٔ ۶ است: در یوزانس پرداخت پس از مدت تعیین‌شده (مثلاً ۱۸۰ روز) انجام می‌شود.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۶ صفحه ۲۸ فعالیت

در معاملات خارجی اگر بخواهید به میزان زیادی خرید کنید اولین مرحلهٔ خرید شما به نظرتان چیست؟

اولین مرحله، انجام مذاکره و مکاتبه با فروشنده‌های مختلف، مقایسهٔ قیمت و شرایط، و سپس **دریافت پیش‌فاکتور (پروفرما)** از فروشندهٔ انتخابی است. پروفرما اولین سند معاملهٔ بین‌المللی است و در مراحل بعدی (ثبت سفارش، گشایش اعتبار اسنادی و ترخیص کالا) به کار می‌رود؛ فاکتور نهایی نیز بر اساس اطلاعات آن صادر می‌شود.

۱۷ صفحه ۳۰ فعالیت

با توجه به فرم پروفرما با کمک هنرآموز موارد صفحه بعد را در پروفرما تکمیل نمایید.

نمونهٔ تکمیل‌شدهٔ مواردی که در پروفرما باید درج شود (اطلاعات فرضی):

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

پیش‌فاکتور (Proforma Invoice)

مورد	نمونهٔ تکمیل
شمارهٔ پروفرما و تاریخ صدور	PI-2017-045 / ۱۳۹۶/۰۳/۲۵
تاریخ انقضا	۱۳۹۶/۰۴/۲۵
نام و آدرس خریدار	شرکت شلمچه، تهران، ایران (شمارهٔ تلفن و فاکس)
نام و آدرس فروشنده	Tokyo Trading Co.، توکیو، ژاپن (شمارهٔ تلفن و فاکس)
مشخصات کالا	ماشین‌آلات بسته‌بندی، مدل ۲۰۱۷، مطابق کاتالوگ پیوست
مقدار، وزن، نوع بسته‌بندی	۱۰ دستگاه، وزن خالص ۲۰ تن، بسته‌بندی چوبی (کارتن/پالت)
قیمت واحد و شرط تحویل	هر دستگاه ۱۱٬۰۰۰ دلار، CIF بندر بندرعباس
جمع مبلغ	۱۱۰٬۰۰۰ دلار آمریکا
کشور ذی‌نفع / کشور سازنده	ژاپن / ژاپن
مبدأ حمل، محل بارگیری، وسیلهٔ حمل، مهلت حمل	ژاپن، بندر یوکوهاما، کشتی، ۴۵ روز پس از گشایش اعتبار
ارز معامله و نحوهٔ پرداخت	دلار آمریکا؛ اعتبار اسنادی دیداری
مرز ورودی و گمرک مقصد	بندر شهید رجایی، گمرک بندرعباس
استاندارد و ترجمه	شمارهٔ استاندارد ایران و اعلام انطباق (در صورت لزوم)؛ ترجمهٔ رسمی برای زبان غیر از فارسی و انگلیسی
امضا و مهر فروشنده	دارد

ایران نوشته
توشه ای برای موفقیت

۱۸ صفحه ۳۲ **فعالیت**

به سامانهٔ معرفی‌شده مراجعه کرده، تلاش کنید یک فرم ثبت سفارش را پر کنید. آیا مشکلی دارید؟ توضیح دهید.

پس از ورود به سامانهٔ جامع تجارت ایران (ثبت‌نام و دریافت نام کاربری و رمز) و ثبت پیش‌فاکتور جدید، چهار بخش فرم را پر می‌کنیم: مشخصات کلی، مشخصات پروفرما، نوع ثبت سفارش (افتتاح، جایگزین، اصلاحیه) و مشخصات کالای اظهارشده.

مشکلاتی که ممکن است پیش بیاید:

- نداشتن کارت بازرگانی معتبر یا نبودن ثبت‌نام در سامانه؛
- ناآشنایی با اصطلاحات و کد تعرفهٔ کالا و ارز و شرایط تحویل (اینکوترمز)؛

- نداشتن اطلاعات پروفرما (شمارهٔ تاریخ، مبلغ، کشور سازنده) یا مجوزهای لازم (استاندارد، بهداشت و...)؛
- کندی یا قطع سامانه و اشتباه در درج اطلاعات که نیاز به اصلاحیه دارد.

با کمک هنرآموز و با داشتن پروفرما و مدارک، فرم کامل می‌شود؛ پس از پرداخت کارمزد، شمارهٔ ۸ رقمی ثبت سفارش دریافت می‌شود.

۱۹ صفحه ۳۵ فعالیت

چرا افراد حقیقی و حقوقی لازم است قوانین و مقررات گمرکی را بدانند؟ پس از جمع‌آوری اطلاعات و قوانین از اینترنت با هم بحث کنیم.

- هر کالای وارداتی یا صادراتی باید تشریفات گمرکی را طی کند و ندانستن مقررات باعث تأخیر، جریمه یا توقیف کالا می‌شود؛
- محاسبهٔ درست حقوق ورودی، مالیات بر ارزش افزوده و سایر هزینه‌ها، و در نتیجه بهای تمام‌شدهٔ کالا به شناخت مقررات بستگی دارد؛
- شناخت انواع کالا (مجاز، مجاز مشروط، ممنوع) از ورود کالای ممنوع یا بدون مجوز جلوگیری می‌کند؛
- آشنایی با اظهارنامه، ترخیص، تضمین و تعهد و مدارک لازم، هزینه‌های انبارداری و دموراژ را کاهش می‌دهد؛
- از تخلفات و مسئولیت قانونی (برای صاحب کالا و اظهارکننده) پیشگیری می‌کند.

۲۰ صفحه ۳۷ فعالیت

قوانین لازم برای انجام حسابداری معاملات خارجی چیست؟ بحث کنید.

- قانون امور گمرکی و مقررات صادرات و واردات (حقوق ورودی، سود بازرگانی، ثبت سفارش، ترخیص)؛
- قواعد اینکوترمز ۲۰۱۰ برای تعیین حدود مسئولیت، ریسک و هزینه‌های هر یک از خریدار و فروشنده؛
- مقررات یکسان اعتبارات اسنادی (UCP) و دستورالعمل‌های بانک مرکزی دربارهٔ گشایش اعتبار، پیش‌پرداخت و نرخ ارز؛
- قانون مالیات بر ارزش افزوده (مالیات و عوارض واردات)؛
- استانداردهای حسابداری، به‌ویژه استاندارد «آثار تغییر در نرخ ارز» و اصول ثبت بهای تمام‌شده (همهٔ هزینه‌ها تا مرحلهٔ تملک کالا به بهای کالا اضافه می‌شود).

ایران توشه

۲۱ صفحه ۳۹ فعالیت

چه فرایندها و مدارکی برای خرید خارجی موردنیاز می‌باشد؟

فرایند: مذاکره و دریافت پروفرما ← ثبت سفارش در سامانهٔ جامع تجارت (با کارت بازرگانی و مجوزهای لازم) ← گشایش اعتبار اسنادی در بانک و پرداخت سپرده و کارمزدها ← حمل کالا توسط فروشنده و ارسال اسناد ← پرداخت وجه و ظهرنویسی اسناد ← ترخیص کالا از گمرک (پرداخت حقوق ورودی، مالیات و...) ← تحویل کالا به انبار.

مدارک:

- اسناد بازرگانی: پیش‌فاکتور (پروفرما)، سیاههٔ تجاری، گواهی مبدأ، لیست بسته‌بندی، گواهی وزن، کیفیت و بازرسی، تجزیه، بهداشت و...؛
- اسناد حمل: بارنامه (دریایی، هوایی، زمینی)، راه‌نامهٔ راه‌آهن، رسید نامهٔ پستی؛
- کارت بازرگانی، مجوز ثبت سفارش، بیمه‌نامهٔ باربری؛
- مدارک ترخیص: ترخیصیه، قبض انبار، اظهارنامه و پروانهٔ سبز گمرکی.

۲۲ صفحه ۴۰ فعالیت

تحقیق کنید آیا نحوهٔ پرداخت در معاملات مربوط به خرید خارجی یکسان می‌باشد؟

خیر، یکسان نیست. چهار روش اصلی وجود دارد که بر حسب اعتماد طرفین و ریسک، متفاوت‌اند:

روش	شرح	ریسک
امانی (حساب باز)	فروشنده کالا را می‌فرستد و خریدار پس از دریافت، وجه را حواله می‌کند	حداکثر برای فروشنده
پیش‌پرداخت کامل	خریدار قبل از ارسال، کل بها را می‌پردازد (بدون نقش فعال بانک)	حداکثر برای خریدار
اعتبار اسنادی	بانک متعهد پرداخت وجه به فروشنده است	کمترین ریسک برای دو طرف؛ هزینهٔ بیشتر
برات اسنادی	فروشنده برات صادر می‌کند و پس از قبولی، کالا ارسال و در زمان سررسید یا بلافاصله پرداخت می‌شود	ریسک بیشتر از اعتبار اسنادی؛ هزینهٔ کمتر

۲۳ صفحه ۴۱ فعالیت

به نظر شما از نظر پرداخت اعتبارات اسنادی چند نوع است؟

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

آیا در کتاب تمام انواع آن آمده است؟ تحقیق کنید.

در کتاب سه نوع آمده است: ۱) اعتبار اسنادی دیداری (Sight L/C)، ۲) اعتبار کوتاه‌مدت (ریفاینانس)، ۳) اعتبار مدت‌دار (یوزانس).

خیر، همهٔ انواع در کتاب نیامده است. بر اساس UCP 600 اعتبار از نظر نحوهٔ پرداخت می‌تواند به‌صورت **پرداخت دیداری**، **پرداخت معوق (مدت‌دار)**، **قبولی برات (پذیرش)** یا **معامله (خرید اسناد)** باشد. همچنین انواع دیگری مانند اعتبار پشت‌به‌پشت، ماده قرمز، گردان و قابل انتقال وجود دارد که در فهرست انواع اعتبار آمده ولی توضیح داده نشده است.

۲۴ صفحه ۴۳ **فعالیت**

برای گشایش اعتبارات اسنادی چه هزینه‌هایی صورت می‌گیرد؟

1. کارمزد گشایش اعتبار = یک هزارم × نرخ رسمی ارز × ارزش پروفرما
2. کارمزد فروش ارز = نیم هزارم × نرخ رسمی ارز × ارزش پروفرما
3. هزینه‌های بانکی ظهرنویسی اسناد (کارمزد فروش ارز و کارمزد ظهرنویسی = نیم هزارم × نرخ ارز × ۹۰٪ باقیمانده)
4. هزینهٔ ارسال SWIFT
5. هزینهٔ تمبر مالیاتی
6. کارمزد ثبت سفارش
7. حق بیمهٔ باربری
8. هزینهٔ بازرسی (معمولاً کمتر از نیم درصد ارزش کالا)
9. هزینه‌های گمرکی: حقوق ورودی، حق هلال‌احمر (۱٪ حقوق ورودی)، مالیات بر ارزش افزوده (۶٪ مالیات و ۳٪ عوارض) و هزینه‌های دیگر (ترخیصیه، انبار، آزمایشگاه، استاندارد، حق‌الزحمهٔ ترخیص‌کار)

۲۵ صفحه ۴۶ **فعالیت**

شما با پیش‌پرداخت‌ها آشنایی دارید، جزء کدام اقلام هستند؟ به نظر شما پیش‌پرداخت ارزی به چه معناست؟

پیش‌پرداخت‌ها جزء **دارایی‌های جاری** (حساب‌های دارایی) هستند؛ مبلغی که قبل از دریافت کالا یا خدمت پرداخت شده و در آینده به کالا یا هزینه تبدیل می‌شود.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

پیش‌پرداخت ارزی یعنی پرداخت بخشی از وجه اعتبار اسنادی، به‌صورت ارز، به فروشنده (ذی‌نفع) پیش از حمل کالا؛ این کار با تأمین وجه توسط خریدار، تا ۲۵٪ مبلغ اعتبار و در مقابل ضمانت‌نامهٔ بدون قیدوشرط معتبر بانکی به همان میزان، با درج در شرایط اعتبار مجاز است.

۲۶ صفحه ۴۶ فعالیت

برای گشایش اعتبارات اسنادی چه مجوزهایی لازم است؟ بحث کنید.

- کارت بازرگانی معتبر و ثبت‌نام در سامانه؛
- مجوز ثبت سفارش کالا (شمارهٔ ۸ رقمی) و پروفرما؛
- مجوزهای قانونی بر اساس نوع کالا: استاندارد، وزارت بهداشت، جهاد کشاورزی، انرژی اتمی و...؛
- مصوبهٔ شعبهٔ ریالی بانک و سپردن تضمین کافی و پرداخت ۱۰٪ نقد هنگام گشایش؛
- مدارک مربوط به اسناد: بیمه‌نامهٔ باربری، گواهی مبدأ، بازرسی، بهداشت، تجزیه و... که برای گشایش یا معامله لازم است.

۲۷ صفحه ۴۸ فعالیت

تحقیق کنید برای ترخیص کالاهای وارداتی چه مجوزهایی مورد نیاز است؟

بسته به نوع کالا مجوز سازمان‌های مختلفی لازم است:

- مجوز استاندارد اجباری (سازمان استاندارد)؛
- مجوز وزارت راه یا مجوز حمل کالا؛
- مجوز قرنطینه (کالاهای کشاورزی و دامی، سازمان دامپزشکی)؛
- مجوز بهداشت (سازمان غذا و دارو برای محصولات آرایشی، بهداشتی و دارویی، تجهیزات پزشکی)؛
- مجوز وزارت ارشاد (کالاهای فرهنگی)؛
- مجوز سازمان انرژی اتمی؛
- مجوز مخابرات (سازمان تنظیم مقررات رادیویی).

علاوه بر آن برای خروج قانونی از گمرک، پرداخت حقوق ورودی، مالیات بر ارزش افزوده و حق هلال‌احمر و دریافت پروانهٔ سبز گمرکی لازم است.

۲۸ صفحه ۴۸ فعالیت

به نظر شما حسابداری اعتبارات اسنادی چه شباهتی با حسابداری خرید کالا دارد؟ حسابداری اعتبارات اسنادی چه تفاوتی با حسابداری خرید کالا دارد؟

شباهت: در هر دو، همهٔ مخارج لازم تا مرحلهٔ تملک و آماده‌شدن کالا (بها، کرایه، بیمه، هزینهٔ ترخیص و...) جزء بهای تمام‌شدهٔ کالا است و در نهایت به حساب موجودی کالا (یا دارایی ثابت) منتقل می‌شود؛ پرداخت نیز با حساب موجودی نقد یا بانک انجام می‌شود.

تفاوت: در اعتبار اسنادی، تا زمان ترخیص کالا مبالغ پرداختی (کارمزدها، پیش‌پرداخت، وجه اعتبار، هزینه‌های گمرکی و...) در حساب واسطهٔ «اعتبارات اسنادی» (سفارشات کالا) ثبت می‌شود و فقط هنگام تملک و ترخیص، حساب بسته شده و به موجودی کالا منتقل می‌شود؛ همچنین سپرده، کارمزدهای بانکی، تعرفهٔ گمرکی و نرخ ارز وجود دارد و دورهٔ ثبت طولانی‌تر است. در خرید داخلی، بهای کالا مستقیماً به حساب خرید (یا موجودی کالا) بدهکار می‌شود.

۲۹ صفحه ۵۳ تمرین

۱ در تاریخ ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۶، شرکت آزادگان برای واردات یک دستگاه ماشین‌آلات خط تولید سیمان از کشور ایتالیا به ارزش ۱۳۵,۰۰۰ یورو به قیمت CIF با ارائهٔ پیش‌فاکتور (پروفرما) به بانک ایران مراجعه نموده و درخواست گشایش اعتبارات اسنادی می‌نماید. (فرض نرخ هر یورو ۱۶,۰۰۰ ریال و نرخ تعرفهٔ گمرکی ۵ درصد)

در تاریخ ۳۱ شهریور ماه بابت ثبت سفارش خرید یک دستگاه ماشین‌آلات از کشور ایتالیا مبلغ نیم در هزار (۰/۰۰۰۵) حق ثبت سفارش از طریق سامانهٔ سازمان توسعهٔ تجارت ایران پرداخت گردید.

در تاریخ ۱ مهرماه، بانک هزینهٔ گشایش اعتبارات اسنادی به مبلغ یک در هزار ارزش پروفرما را از حساب شرکت برداشت می‌نماید و حساب اعتباری ۹۶/۲۰۰/۲۵۰ را گشایش می‌کند و همچنین بانک مبالغ زیر را از حساب شرکت برداشت می‌نماید:

۱ مبلغ ۱۰ درصد ارزش پروفرما بابت سپرده اعتبارات اسنادی.

۲ مبلغ ۴۳۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال بابت ۲۰ درصد پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی (بر مبنای ارزش پروفرما).

۱۰ مهر ماه / برداشت مبلغ ۴۵,۵۰۰ ریال بابت هزینهٔ تلفکس توسط بانک.

۱۵ مهرماه / بانک اطلاع داد که پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی در تاریخ ۱ مهرماه، توسط بانک کارگزار به فروشنده پرداخت شده است. به مشتری، شرکت آزادگان اعلام نمود که نسبت به واریز مابقی وجه اعتبار اسنادی به میزان ۷۰ درصد ارزش پروفرما (پس از کسر سپردهٔ اعتبار) به مبلغ ۱,۵۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال اقدام لازم را انجام دهد که در تاریخ مذکور شرکت آزادگان مبلغ درخواست‌شده را در حساب جاری خود کارسازی نمود.

۲۷ مهرماه / بانک به مشتری اطلاع داد وجه اعتبار اسنادی شمارهٔ ۹۶/۲۰۰/۲۵۰ به‌صورت ۱۰۰ درصد توسط بانک کارگزار به فروشنده پرداخت شده است و اسناد حمل به بانک ارائه شده است. نمایندهٔ شرکت با حضور

ایران توشه
توشه علم برای موفقیت

در بانک عامل اسناد حمل ماشین‌آلات را تحویل گرفت و همچنین بانک مبلغ ۱۰۰٬۰۰۰ ریال بابت هزینهٔ حوالهٔ ارزی (SWIFT) از حساب مشتری برداشت نمود.

۲۹ مهرماه / شرکت با پرداخت مبالغ ۱۰۸٬۰۰۰٬۰۰۰ ریال بابت هزینه‌های گمرکی، ۱۲٬۲۵۰٬۴۰۰ ریال بابت هزینه‌های حق بیمه و ترخیص کالا و ۱۳٬۵۰۰٬۰۰۰ ریال هزینهٔ حمل، دستگاه مذکور را جهت نصب و راه‌اندازی به کارخانه انتقال داد.

۳۰ مهرماه / شرکت یک نسخه از برگ گمرکی و ترخیص ماشین‌آلات را به بانک عامل ارائه نمود.

مطلوب است: الف) ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه ب) تنظیم حساب اعتبارات اسنادی در دفتر کل ج) بستن حساب اعتبارات اسنادی در خاتمهٔ عملیات واردات

محاسبات اولیه

مورد	محاسبه	مبلغ (ریال)
ارزش پروفرما	۱۳۵۰۰۰ × ۱۶٬۰۰۰	۲٬۱۶۰٬۰۰۰٬۰۰۰
۱۰٪ سپرده	۱۰٪ × پروفرما	۲۱۶٬۰۰۰٬۰۰۰
۲۰٪ پیش‌پرداخت	۲۰٪ × پروفرما	۴۳۲٬۰۰۰٬۰۰۰
۷۰٪ مابقی	۷۰٪ × پروفرما	۱٬۵۱۲٬۰۰۰٬۰۰۰

الف) دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳۹۶/۰۶/۳۱	اعتبارات اسنادی	۱٬۰۸۰٬۰۰۰	
	موجودی نقد		۱٬۰۸۰٬۰۰۰
	(کارمزد ثبت سفارش (۰٫۰۰۰۵ × ۲٬۱۶۰٬۰۰۰٬۰۰۰))		
۱۳۹۶/۰۷/۰۱	اعتبارات اسنادی	۲٬۱۶۰٬۰۰۰	
	موجودی نقد		۲٬۱۶۰٬۰۰۰
	(کارمزد گشایش اعتبار (۰٫۰۰۱ × ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۷/۰۱	سپرده‌های دریافتنی	۲۱۶٬۰۰۰٬۰۰۰	
	موجودی نقد		۲۱۶٬۰۰۰٬۰۰۰
	(سپرده اعتبار اسنادی (۱۰٪ ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۷/۰۱	اعتبارات اسنادی	۴۳۲٬۰۰۰٬۰۰۰	
	موجودی نقد		۴۳۲٬۰۰۰٬۰۰۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

	(پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی (۲۰٪ ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۷/۱۰	اعتبارات اسنادی	۴۵،۵۰۰	
	موجودی نقد		۴۵،۵۰۰
	(هزینه تلفکس)		
۱۳۹۶/۰۷/۱۵	اعتبارات اسنادی	۱،۵۱۲،۰۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱،۵۱۲،۰۰۰،۰۰۰
	(واریز مابقی وجه اعتبار (۷۰٪ ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۷/۲۷	اعتبارات اسنادی	۲۱۶،۰۰۰،۰۰۰	
	سپرده‌های دریافتنی		۲۱۶،۰۰۰،۰۰۰
	(انتقال سپرده به حساب اعتبار اسنادی (پرداخت بخشی از وجه اعتبار))		
۱۳۹۶/۰۷/۲۷	اعتبارات اسنادی	۱۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱۰۰،۰۰۰
	(هزینه حواله ارزی (SWIFT))		
۱۳۹۶/۰۷/۲۹	اعتبارات اسنادی	۱۲۰،۲۵۰،۴۰۰	
	موجودی نقد		۱۲۰،۲۵۰،۴۰۰
	(هزینه‌های گمرکی، حق بیمه و ترخیص (۱۰۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۲,۲۵۰,۴۰۰))		
۱۳۹۶/۰۷/۲۹	اعتبارات اسنادی	۱۳،۵۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱۳،۵۰۰،۰۰۰
	(هزینه حمل)		
۱۳۹۶/۰۷/۳۰	ماشین‌آلات	۲،۲۹۷،۱۳۵،۹۰۰	
	اعتبارات اسنادی		۲،۲۹۷،۱۳۵،۹۰۰
	(بستن حساب اعتبار اسنادی ۹۶/۲۰۰/۲۵۰)		

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ب) دفتر کل

حساب اعتبار اسنادی شماره ۹۶/۲۰۰/۲۵۰

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
(1) کارمزد ثبت سفارش	۱،۰۸۰،۰۰۰	ماشین‌آلات (بستن حساب، ۱۳۹۶/۰۷/۳۰)	۲،۲۹۷،۱۳۵،۹۰۰
(2) کارمزد گشایش اعتبار	۲،۱۶۰،۰۰۰		
(3) پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی	۴۳۲،۰۰۰،۰۰۰		
(4) هزینه تلفکس	۴۵،۵۰۰		
(5) واریز مابقی وجه اعتبار	۱،۵۱۲،۰۰۰،۰۰۰		
(6) انتقال سپرده به حساب اعتبار اسنادی	۲۱۶،۰۰۰،۰۰۰		
(7) هزینه حواله ارزی	۱۰۰،۰۰۰		
(8) هزینه‌های گمرکی، حق بیمه و ترخیص	۱۲۰،۲۵۰،۴۰۰		
(9) هزینه حمل	۱۳،۵۰۰،۰۰۰		
جمع	۲،۲۹۷،۱۳۵،۹۰۰	جمع	۲،۲۹۷،۱۳۵،۹۰۰

ج) بستن حساب: مانده حساب اعتبار اسنادی (۲،۲۹۷،۱۳۵،۹۰۰ ریال) نشان‌دهندهٔ بهای تمام‌شدهٔ ماشین‌آلات است و با ثبت پایانی (ماشین‌آلات بدهکار، اعتبارات اسنادی بستانکار) بسته می‌شود؛ حساب با مانده صفر بسته شد.

نکته: از آنجا که ماشین‌آلات دارایی ثابت است، به‌جای «موجودی کالا» حساب «ماشین‌آلات» بدهکار شد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۰ صفحه ۵۴ تمرین

۲ در تاریخ ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۶ شرکت خرمشهر جهت واردات کالاهایی از کشور فرانسه به ارزش ۱۴۹,۵۰۰ دلار به قیمت CIF، پروفرمای دریافتی از فروشنده را به بانک ارائه نمود. پس از موافقت اولیهٔ بانک برای گشایش اعتبارات اسنادی ترتیب عملیات زیر برای واردات کالاهای فوق صورت گرفته است: (فرض نرخ هر دلار ۱۲,۵۰۰ ریال و نرخ تعریف گمرکی ۵ درصد)

۲۹ آبان‌ماه / مبلغ ۹۳۴,۳۷۵ ریال بابت کارمزد ثبت سفارش خرید کالا از کشور فرانسه از طریق سامانهٔ سازمان توسعهٔ تجارت ایران پرداخت شد.

۲۹ آبان ماه / برداشت مبلغ ۱,۸۶۸,۷۵۰ ریال بابت کارمزد گشایش اعتبار از حساب شرکت خرمشهر بر مبنای ارزش پروفرما.

۳۰ آبان‌ماه / شرکت خرمشهر با ارائهٔ مدارک لازم به بانک عامل، نسبت به گشایش اعتبار اسنادی شمارهٔ ۹۶/۳۰۰/۴۰۰ اقدام نمود. در تاریخ مذکور بانک مبالغ زیر را از حساب مشتری برداشت نمود:

۱ مبلغ ۱۸۶,۸۷۵,۰۰۰ ریال بابت ۱۰ درصد سپردهٔ اعتبار اسنادی. (بر مبنای ۱۰۰ درصد ارزش پروفرما)

۲ مبلغ ۲۰ درصد ارزش پروفرما بابت پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی.

۱۰ آذرماه / هزینهٔ تلفکس به بانک کارگزار بابت اعلام گشایش اعتبار ۶۰,۱۵۰ ریال.

۱۵ آذرماه / بانک به شرکت خرمشهر اطلاع داد که پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی در تاریخ ۳۰ آبان ماه توسط بانک کارگزار به فروشنده پرداخت شده است. بانک به مشتری اعلام نمود نسبت به واریز مابقی وجه اعتبار اسنادی به مبلغ ۱,۳۰۸,۱۲۵,۰۰۰ ریال معادل ۷۰ درصد ارزش پروفرما به حساب جاری خود اقدام نماید که شرکت در تاریخ مذکور وجه درخواست‌شدهٔ بانک را به حساب جاری واریز نمود.

۲۰ آذرماه / بانک اطلاع داد که سپردهٔ اعتبار اسنادی به‌عنوان پرداخت قسمتی از وجه اعتبار به حساب اعتبار اسنادی شمارهٔ ۹۶/۳۰۰/۴۰۰ انتقال یافته است و همچنین ۱۰۰ درصد ارزش پروفرما توسط بانک کارگزار به فروشنده پرداخت و اسناد حمل به بانک ارسال شده است.

۲۱ آذرماه / برداشت از حساب جاری مشتری به مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال بابت هزینهٔ حوالهٔ ارزی (SWIFT).

۲۲ آذرماه / پرداخت مبالغ ۹۳,۴۳۷,۵۰۰ ریال بابت هزینه‌های گمرکی و ۱۴,۳۵۰,۱۰۰ ریال بابت هزینه‌های حق بیمه و ترخیص کالاها.

۲۳ آذرماه / پرداخت مبلغ ۱۵,۳۵۰,۰۰۰ ریال بابت هزینهٔ حمل و تخلیهٔ کالاها.

۲۵ آذرماه / شرکت یک نسخه از برگ گمرکی و ترخیص کالاها را به بانک عامل ارائه نمود.

مطلوب است: الف) ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه ب) تنظیم حساب اعتبارات اسنادی در دفتر کل ج) بستن حساب اعتبارات اسنادی در خاتمهٔ عملیات واردات

محاسبات اولیه

مورد	محاسبه	مبلغ (ریال)
ارزش پروفرما	۱۲٬۵۰۰ × ۱۴۹۵۰۰	۱٬۸۶۸٬۷۵۰٬۰۰۰
۱۰٪ سپرده	۱۰٪ × پروفرما	۱۸۶٬۸۷۵٬۰۰۰
۲۰٪ پیش‌پرداخت	۲۰٪ × پروفرما	۳۷۳٬۷۵۰٬۰۰۰
۷۰٪ مابقی	۷۰٪ × پروفرما	۱٬۳۰۸٬۱۲۵٬۰۰۰

الف) دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳۹۶/۰۸/۲۹	اعتبارات اسنادی	۹۳۴٬۳۷۵	

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

	موجودی نقد		۹۳۴،۳۷۵
	(کارمزد ثبت سفارش (۰٫۰۰۰۵ × ۱,۸۶۸,۷۵۰,۰۰۰))		
۱۳۹۶/۰۸/۲۹	اعتبارات اسنادی	۱،۸۶۸،۷۵۰	
	موجودی نقد		۱،۸۶۸،۷۵۰
	(کارمزد گشایش اعتبار (۰٫۰۰۱ × ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۸/۳۰	سپرده‌های دریافتنی	۱۸۶،۸۷۵،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱۸۶،۸۷۵،۰۰۰
	(سپرده اعتبار اسنادی (۱۰٪ ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۸/۳۰	اعتبارات اسنادی	۳۷۳،۷۵۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۳۷۳،۷۵۰،۰۰۰
	(پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی (۲۰٪ ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۹/۱۰	اعتبارات اسنادی	۶۰،۱۵۰	
	موجودی نقد		۶۰،۱۵۰
	(هزینه تلفکس)		
۱۳۹۶/۰۹/۱۵	اعتبارات اسنادی	۱،۳۰۸،۱۲۵،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱،۳۰۸،۱۲۵،۰۰۰
	(واریز مابقی وجه اعتبار (۷۰٪ ارزش پروفرما))		
۱۳۹۶/۰۹/۲۰	اعتبارات اسنادی	۱۸۶،۸۷۵،۰۰۰	
	سپرده‌های دریافتنی		۱۸۶،۸۷۵،۰۰۰
	(انتقال سپرده به حساب اعتبار اسنادی (پرداخت بخشی از وجه اعتبار))		
۱۳۹۶/۰۹/۲۱	اعتبارات اسنادی	۱۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱۰۰،۰۰۰
	(هزینه حواله ارزی (SWIFT))		
۱۳۹۶/۰۹/۲۲	اعتبارات اسنادی	۱۰۷،۷۸۷،۶۰۰	
	موجودی نقد		۱۰۷،۷۸۷،۶۰۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

	(هزینه‌های گمرکی، حق بیمه و ترخیص ((۱۴,۳۵۰,۱۰۰ + ۹۳,۴۳۷,۵۰۰))		
۱۳۹۶/۰۹/۲۳	اعتبارات اسنادی	۱۵،۳۵۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱۵،۳۵۰،۰۰۰
	(هزینه حمل و تخلیه)		
۱۳۹۶/۰۹/۲۵	موجودی کالا	۱،۹۹۴،۸۵۰،۸۷۵	
	اعتبارات اسنادی		۱،۹۹۴،۸۵۰،۸۷۵
	(بستن حساب اعتبار اسنادی ۹۶/۳۰۰/۴۰۰)		

ب) دفتر کل

حساب اعتبار اسنادی شماره ۹۶/۳۰۰/۴۰۰

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
(1) کارمزد ثبت سفارش	۹۳۴،۳۷۵	موجودی کالا (بستن حساب، ۱۳۹۶/۰۹/۲۵)	۱،۹۹۴،۸۵۰،۸۷۵
(2) کارمزد گشایش اعتبار	۱،۸۶۸،۷۵۰		
(3) پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی	۳۷۳،۷۵۰،۰۰۰		
(4) هزینه تلفکس	۶۰،۱۵۰		
(5) واریز مابقی وجه اعتبار	۱،۳۰۸،۱۲۵،۰۰۰		
(6) انتقال سپرده به حساب اعتبار اسنادی	۱۸۶،۸۷۵،۰۰۰		
(7) هزینه حواله ارزی	۱۰۰،۰۰۰		
(8) هزینه‌های گمرکی، حق بیمه و ترخیص	۱۰۷،۷۸۷،۶۰۰		
(9) هزینه حمل و تخلیه	۱۵،۳۵۰،۰۰۰		
جمع	۱،۹۹۴،۸۵۰،۸۷۵	جمع	۱،۹۹۴،۸۵۰،۸۷۵

ج) بستن حساب: مانده حساب اعتبار اسنادی (۱،۹۹۴،۸۵۰،۸۷۵ ریال) بهای تمام‌شدهٔ کالاهای وارداتی است و با ثبت پایانی (موجودی کالا بدهکار، اعتبارات اسنادی بستانکار) بسته شد.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

گام به گام دانش فنی تخصصی حسابداری دوازدهم - پودمان سوم

حسابداری سرمایه‌گذاری‌ها

فهرست

۳۱	صفحه ۵۸ · فعالیت — رعایت اخلاق	۲۸
۳۲	صفحه ۵۸ · فعالیت — وجه نقد مازاد	۲۸
۳۳	صفحه ۵۹ · فعالیت — انواع سرمایه‌گذاری	۲۹
۳۴	صفحه ۶۰ · فعالیت — نفوذ و کنترل در شرکت سرمایه‌پذیر	۲۹
۳۵	صفحه ۶۰ · فعالیت — سرمایه‌گذاری در بازار و بورس	۲۹
۳۶	صفحه ۶۱ · فعالیت — تحصیل سرمایه‌گذاری و معادله حسابداری	۳۰
۳۷	صفحه ۶۱ · فعالیت — درآمد سرمایه‌گذاری در سهام	۳۰
۳۸	صفحه ۶۶ · فعالیت — سبد سهام	۳۱
۳۹	صفحه ۷۰ · فعالیت — سود یا زیان فروش سرمایه‌گذاری	۳۱
۴۰	صفحه ۷۱ · فعالیت — هدف از اوراق مشارکت	۳۱
۴۱	صفحه ۷۴ · فعالیت — مشاور سرمایه‌گذاری	۳۲
۴۲	صفحه ۷۴ · تمرین — تمرین ۱ ـ ارزش بازار	۳۲
۴۳	صفحه ۷۵ · تمرین — تمرین ۲ ـ اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش	۳۳
۴۴	صفحه ۷۶ · تمرین — تمرین ۳ ـ سود سهمی	۳۷
۴۵	صفحه ۷۶ · تمرین — تمرین ۴ ـ اصلاح حساب سرمایه‌گذاری	۳۸
۴۶	صفحه ۷۶ · تمرین — تمرین ۵ ـ اوراق مشارکت شرکت پارس	۳۹
۴۷	صفحه ۷۷ · تمرین — تمرین ۶ ـ خرید و فروش سهام و اوراق مشارکت	۴۱

ایران توشه
توشه‌ای برای تو

۳۱ صفحه ۵۸ فعالیت

چرا افراد جامعه باید اخلاق را رعایت کنند؟ چه عواملی باعث می‌شود من به عنوان یک انسان با دیگر فعالیت‌های انسانی بتوانم سلوک کنم؟

رعایت اخلاق باعث اعتماد متقابل، امنیت، عدالت و همکاری میان افراد می‌شود. جامعه‌ای که در آن راستگویی، امانت‌داری و رعایت حقوق دیگران وجود نداشته باشد، روابط اقتصادی و اجتماعی آن (مانند خرید و فروش و سرمایه‌گذاری) دچار اختلال می‌شود. حسابدار نیز با رعایت اخلاق حرفه‌ای (صداقت، بی‌طرفی، رازداری) اطلاعات قابل اعتماد در اختیار استفاده‌کنندگان قرار می‌دهد.

عواملی که سلوک و رفتار درست با دیگران را ممکن می‌کنند:

- باورهای دینی و ایمان به پاسخ‌گویی در برابر خداوند؛
- وجدان و فطرت انسانی؛
- تربیت خانوادگی و آموزش در مدرسه؛
- قوانین و مقررات و نظارت اجتماعی؛
- الگو گرفتن از بزرگان و اسوه‌ها (مانند امام علی (ع)).

۳۲ صفحه ۵۸ فعالیت

پس از ارائه گزارش‌های مالی توسط حسابدار به مدیریت، مشخص شده که مبالغی از وجه نقد شرکت مازاد بر میزان مورد نیاز بوده است. به نظر شما چه باید کرد؟ بحث کنید.

نگهداری وجه نقد راکد هزینه فرصت دارد و در اثر تورم از ارزش آن کاسته می‌شود. مدیریت می‌تواند وجه مازاد را سرمایه‌گذاری کند:

- اگر مازاد موقت است: سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت (سپرده کوتاه‌مدت بانکی، خرید سهام سریع‌المعامله در بورس) که در صورت نیاز به‌سرعت به نقد تبدیل شود؛
- اگر مازاد بلندمدت است: سرمایه‌گذاری بلندمدت (خرید سهام برای نفوذ یا کنترل شرکت‌های دیگر، اوراق مشارکت، ملک)؛
- پرداخت بدهی‌ها یا توسعه فعالیت‌های خود شرکت و در نهایت توزیع سود بین صاحبان سهام.

هدف از سرمایه‌گذاری، کسب سود (سود سهام، سود تضمین‌شده، افزایش قیمت) با در نظر گرفتن ریسک و نقدشوندگی است.

ایران توشه

۳۳ صفحه ۵۹ فعالیت

به نظر شما یک واحد اقتصادی چه نوع سرمایه‌گذاری‌هایی را می‌تواند انجام دهد؟ بحث کنید.

- بر اساس مدت نگهداری: کوتاه‌مدت (جاری) و بلندمدت (غیرجاری)؛
- بر اساس دسترسی به بازار: سریع‌المعامله در بازار (مانند سهام پذیرفته‌شده در بورس) و سایر سرمایه‌گذاری‌ها (سهام غیربورسی، سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت بانکی)؛
- بر اساس نوع دارایی: سهام شرکت‌ها، اوراق مشارکت و قرضه، سپرده بانکی، املاک و زمین، طلا و فلزات گرانبها، جواهرات و آثار هنری؛
- بر اساس هدف: کسب سود سهام یا سود تضمین‌شده، افزایش ارزش سرمایه، اعمال نفوذ یا کنترل بر شرکت دیگر.

۳۴ صفحه ۶۰ فعالیت

به نظر شما چرا شرکت‌های سرمایه‌گذار درصدد هستند که در شرکت‌های سرمایه‌پذیر نفوذ یا کنترل داشته باشند؟ بحث کنید.

- مشارکت در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مالی و عملیاتی شرکت سرمایه‌پذیر (با انتخاب عضو یا اکثریت اعضای هیئت‌مدیره)؛
- حفظ و گسترش روابط تجاری (مثلاً تأمین مواد اولیه یا فروش محصولات به‌صورت مطمئن)؛
- اطمینان از ادامه فعالیت شرکت و بهره‌مندی از سود آن در بلندمدت؛
- کاهش ریسک و رقابت و ایجاد هم‌افزایی (ادغام یا گسترش فعالیت‌ها)؛
- جلوگیری از کنترل شرکت توسط رقبا.

به‌طور معمول داشتن حداقل ۲۰ درصد حق رأی نشانه نفوذ و حداقل ۵۰ درصد نشانه کنترل است.

۳۵ صفحه ۶۰ فعالیت

به نظر شما چه نوع سرمایه‌گذاری‌هایی را می‌توان در بازار انجام داد؟ کدام‌یک از سرمایه‌گذاری‌ها دارای قیمت‌های معاملاتی معلوم هستند؟ آیا می‌دانید بورس اوراق بهادار چه جایی است؟ بحث کنید.

در بازار می‌توان در سهام شرکت‌ها، اوراق مشارکت و قرضه، سکه و طلا، ارز، املاک و... سرمایه‌گذاری کرد.

سرمایه‌گذاری‌های سریع‌المعامله (مانند سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس) که بازار فعال، آزاد و قابل دسترس دارند، دارای قیمت معاملاتی معلوم و مشخص هستند.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

بورس اوراق بهادار بازاری سازمان‌یافته و رسمی است که در آن خریداران و فروشندگان سهام و اوراق بهادار (از طریق کارگزاران) تحت قوانین و نظارت سازمان بورس معامله می‌کنند و قیمت‌ها بر اساس عرضه و تقاضا به‌صورت شفاف اعلام می‌شود.

۳۶ صفحه ۶۱ فعالیت

آیا تحصیل (خرید) سرمایه‌گذاری‌ها رویداد مالی است؟ آیا می‌تواند در معادله حسابداری اثرگذار باشد؟ توضیح دهید.

بله، خرید سرمایه‌گذاری یک رویداد مالی است، زیرا قابل اندازه‌گیری به پول است و بر وضعیت مالی واحد اثر می‌گذارد.

در معادله حسابداری (دارایی = بدهی + حقوق صاحبان سرمایه) در خرید نقدی، یک دارایی (سرمایه‌گذاری) افزایش و دارایی دیگر (موجودی نقد) به همان اندازه کاهش می‌یابد؛ پس جمع دارایی‌ها و طرف دیگر معادله تغییری نمی‌کند. اگر خرید نسیه باشد، دارایی و بدهی هر دو افزایش می‌یابد.

مثال: خرید سهام به مبلغ ۳،۷۰۰،۰۰۰ ریال به‌صورت نقد ← سرمایه‌گذاری ۳،۷۰۰،۰۰۰ افزایش و موجودی نقد ۳،۷۰۰،۰۰۰ کاهش.

۳۷ صفحه ۶۱ فعالیت

به نظر شما یک فرد سرمایه‌گذار از سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها چه درآمدهایی می‌تواند کسب کند؟

- سود نقدی سهام که پس از تصویب مجمع عمومی شرکت سرمایه‌پذیر دریافت می‌شود؛
- سود سهمی (سهام جایزه) که از محل سود انباشته یا اندوخته‌ها به سهامداران داده می‌شود؛
- سود حاصل از فروش سهام به قیمتی بالاتر از بهای تمام‌شده (افزایش قیمت سهام)؛
- حق تقدم خرید سهام جدید و منافع غیرمستقیم مانند نفوذ و کنترل بر شرکت سرمایه‌پذیر.

۳۸ صفحه ۶۶ فعالیت

یک شرکت سرمایه‌گذار تمام وجه نقد مازاد خود را فقط در سهام یک شرکت سرمایه‌پذیر سرمایه‌گذاری کرده است. شرکت سرمایه‌گذار می‌توانست وجه نقد خود را در سهام چند شرکت سرمایه‌گذار نیز سرمایه‌گذاری کند. به نظر شما کدام روش سرمایه‌گذاری دارای خطر کمتری می‌باشد؟

سرمایه‌گذاری در سهام چند شرکت (تشکیل سبد سهام و تنوع‌بخشی) خطر کمتری دارد. در این حالت اگر قیمت سهام یک شرکت کاهش یابد یا شرکت زیان کند، افزایش قیمت یا سود شرکت‌های دیگر آن را جبران می‌کند؛ ولی با تمرکز همه وجوه در یک شرکت، ورشکستگی یا افت قیمت آن، کل سرمایه را تهدید می‌کند. به همین دلیل می‌گویند: «همه تخم‌مرغ‌ها را در یک سبد نگذاریم.»

۳۹ صفحه ۷۰ فعالیت

شرکت آلفا در سهام شرکت بتا سرمایه‌گذاری کرده است. اگر شرکت آلفا نیاز به منابع مالی داشته باشد می‌تواند سهام خریداری شده خود را بفروشد. در مورد سود یا زیان آن بحث کنید.

خالص دریافتی از فروش = قیمت فروش − (کارمزد کارگزار + مالیات فروش + حق‌الزحمه مشاور). این مبلغ با ارزش دفتری (بهای تمام‌شده) سهام فروخته‌شده مقایسه می‌شود:

- خالص دریافتی > بهای تمام‌شده ← سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری (حساب بستانکار)؛
- خالص دریافتی < بهای تمام‌شده ← زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری (حساب بدهکار)؛
- خالص دریافتی = بهای تمام‌شده ← نه سود و نه زیان.

اگر سرمایه‌گذاری به روش ارزش بازار ارزیابی شده باشد، ارزش دفتری (ارزش بازار آخرین ارزیابی) و در روش اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش، بهای تمام‌شده از حساب خارج می‌شود. سود یا زیان فروش در صورت سود و زیان به‌عنوان درآمد یا هزینه غیرعملیاتی گزارش می‌شود.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴۰ صفحه ۷۱ فعالیت

به نظر شما هدف سرمایه‌گذار از سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت چیست؟ هدف منتشرکننده اوراق مشارکت از جذب منابع از طریق صدور اوراق مشارکت چیست؟

- هدف سرمایه‌گذار: استفاده از وجه نقد مازاد برای مدت معین، کسب سود تضمین‌شده با ریسک کم، مشارکت در طرح‌ها و پروژه‌ها و حفظ ارزش پول در برابر تورم؛

- هدف منتشرکننده: تأمین مالی (جذب پس‌انداز و نقدینگی مردم و شرکت‌ها) برای اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی و تولیدی بدون نیاز به وام بانکی یا افزایش سرمایه، با تعهد پرداخت سود در مقاطع مشخص و بازپرداخت اصل در سررسید.

۴۱ صفحه ۷۴ فعالیت

اگر شما حسابدار یک شرکت باشید، با توجه به مطالب خوانده شده این فصل چگونه می‌توانید به عنوان مشاور سرمایه‌گذاری به شرکت سرمایه‌گذار کمک کنید؟

- شناسایی وجوه نقد مازاد با تهیه صورت جریان وجوه نقد و بودجه نقدی؛
- پیشنهاد نوع سرمایه‌گذاری (کوتاه‌مدت یا بلندمدت، سهام یا اوراق مشارکت) متناسب با هدف شرکت، نیاز به نقدینگی و میزان ریسک؛
- توصیه به تنوع‌بخشی (سبد سهام) برای کاهش ریسک؛
- محاسبه صحیح بهای تمام‌شده شامل کارمزد و حق‌الزحمه، ثبت به‌موقع سود سهام و سود تضمین‌شده؛
- ارزیابی سرمایه‌گذاری‌ها در پایان سال (ارزش بازار یا اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش) و ثبت ذخیره کاهش ارزش؛
- گزارش منظم عملکرد سرمایه‌گذاری‌ها به مدیریت و تصمیم‌گیری درباره نگهداری یا فروش آن‌ها.

۴۲ صفحه ۷۴ تمرین

۱) اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت شرکت نسرین که به‌عنوان سرمایه‌گذاری سریع‌المعامله در بازار تلقی شده و به ارزش بازار ارزیابی می‌شوند، در پایان سال ۱۳X۱ به شرح زیر است:

الف) انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه در تاریخ ۱۳X۱/۱۲/۲۹

ب) با فرض اینکه نیمی از سهام سپیده در تاریخ ۱۳X۲/۴/۲۰ به مبلغ ۲۵۵،۰۰۰ ریال به فروش برسد، ثبت لازم را در دفتر روزنامه انجام دهید.

	بهای تمام‌شده	ارزش بازار
شرکت سحر	۴۰۰،۰۰۰	۴۴۰،۰۰۰
شرکت سپیده	۵۰۰،۰۰۰	۴۸۰،۰۰۰
جمع	۹۰۰،۰۰۰	۹۲۰،۰۰۰

الف) ارزش بازار با بهای تمام‌شده مقایسه و اختلاف ثبت می‌شود

سحر: ۴۴۰،۰۰۰ – ۴۰۰،۰۰۰ = ۴۰،۰۰۰ افزایش ارزش؛ سپیده: ۴۸۰،۰۰۰ – ۵۰۰،۰۰۰ = (۲۰،۰۰۰) کاهش ارزش؛ خالص: ۹۲۰،۰۰۰ – ۹۰۰،۰۰۰ = ۲۰،۰۰۰ افزایش.

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳X۱/۱۲/۲۹	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سحر	۴۰،۰۰۰	
	هزینه کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۲۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپیده		۲۰،۰۰۰
	درآمد حاصل از افزایش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۴۰،۰۰۰
	(تعدیل سرمایه‌گذاری‌ها به ارزش بازار)		

ب) فروش نیمی از سهام سپیده

در روش ارزش بازار، ارزش دفتری (ارزش بازار) سهام از حساب خارج می‌شود: ۴۸۰،۰۰۰ ÷ ۲ = ۲۴۰،۰۰۰؛ سود فروش = ۲۵۵،۰۰۰ – ۲۴۰،۰۰۰ = ۱۵،۰۰۰.

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳X۲/۴/۲۰	موجودی نقد	۲۵۵،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ سپیده (نیمی از ۴۸۰،۰۰۰ = ۲۴۰،۰۰۰)		۲۴۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۱۵،۰۰۰
	(فروش نیمی از سهام سپیده)		

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴۳ صفحه ۷۵ تمرین

۲) شرکت نسترن از سال ۱۳X۱ شروع به سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت وجوه راکد خود در سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار نمود. اطلاعات مربوط به خرید و فروش سهام در این شرکت به شرح زیر است (ارزش بازار هر سهم در پایان هر سال در جدول آمده است). شرکت نسترن برای ارزیابی سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت در سهام از روش اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش استفاده می‌کند.

الف) انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه برای سال‌های ۱۳X۱ الی ۱۳X۴

ب) تعیین نحوه انعکاس سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت در ترازنامه پایان هر سال

• سال ۱۳X۱: خرید ۲۰۰ سهم A به بهای تمام‌شده ۸۰۰,۰۰۰ ریال؛ خرید ۳۰۰ سهم B به بهای تمام‌شده ۷۵۰,۰۰۰ ریال.

• سال ۱۳X۲: دریافت ۶۰٬۰۰۰ ریال سود از A؛ فروش کل سهام B به مبلغ خالص ۸۲۵٬۰۰۰؛ خرید ۲۵۰ سهم C به بهای ۶۰۰٬۰۰۰؛ خرید ۱۵۰ سهم D به بهای ۲۴۰٬۰۰۰.

• سال ۱۳X۳: دریافت ۸۰٬۰۰۰ ریال سود از A؛ خرید ۲۰۰ سهم E به بهای ۷۰۰٬۰۰۰؛ فروش کل سهام C به مبلغ خالص ۶۶۰٬۰۰۰.

• سال ۱۳X۴: فروش کل سهام A به مبلغ خالص ۷۹۰٬۰۰۰؛ دریافت ۴۵۰٬۰۰۰ ریال سود از D؛ فروش کل سهام D به مبلغ خالص ۲۲۰٬۰۰۰؛ خرید ۳۵۰ سهم F به بهای ۷۷۰٬۰۰۰ ریال.

ارزش بازار هر سهم در پایان سال

شرکت	۱۳X۱	۱۳X۲	۱۳X۳	۱۳X۴
A	۳٬۸۰۰	۳٬۷۵۰	۳٬۸۰۰	
B	۲٬۸۰۰			
C		۲٬۵۰۰		
D		۱٬۵۰۰	۱٬۴۰۰	
E			۳٬۵۵۰	۳٬۶۰۰
F				۲٬۳۰۰

روش کار: در پایان هر سال، جمع بهای تمام‌شده سبد سهام با جمع خالص ارزش فروش (ارزش بازار) آن مقایسه می‌شود؛ ذخیره لازم با مانده ذخیره قبلی تعدیل می‌گردد. سود و زیان فروش نسبت به بهای تمام‌شده محاسبه می‌شود.

محاسبه ذخیره پایان هر سال

سال	جمع بهای تمام‌شده	جمع ارزش بازار	ثبت سال	ذخیره انباشته
۱۳X۱	۱٬۵۵۰٬۰۰۰	۱٬۶۰۰٬۰۰۰	بدون ثبت (بهای تمام‌شده کمتر)	۰
۱۳X۲	۱٬۶۴۰٬۰۰۰	۱٬۶۰۰٬۰۰۰	۴۰٬۰۰۰ (هزینه)	۴۰٬۰۰۰
۱۳X۳	۱٬۷۴۰٬۰۰۰	۱٬۶۸۰٬۰۰۰	۲۰٬۰۰۰ (هزینه)	۶۰٬۰۰۰
۱۳X۴	۱٬۴۷۰٬۰۰۰	۱٬۵۲۵٬۰۰۰	۶۰٬۰۰۰ (برگشت ذخیره)	۰

محاسبه ارزش بازار: ۸۴۰٬۰۰۰ + ۷۶۰٬۰۰۰ = ۳۰۰×۲٬۸۰۰ + ۲۰۰×۳٬۸۰۰؛ ۱۳X۱: ۶۲۵٬۰۰۰ + ۷۵۰٬۰۰۰ :۱۳X۲ + ۲۲۵٬۰۰۰؛ ۷۱۰٬۰۰۰ + ۲۱۰٬۰۰۰ + ۷۶۰٬۰۰۰ :۱۳X۳؛ ۸۰۵٬۰۰۰ + ۷۲۰٬۰۰۰ :۱۳X۴ (E با ۲۰۰ سهم و F با ۳۵۰ سهم).

الف) ثبت‌های دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

طی ۱۳X۱	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت A	۸۰۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت B	۷۵۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۱،۵۵۰،۰۰۰
	(خرید ۲۰۰ سهم A و ۳۰۰ سهم B)		
طی ۱۳X۲	موجودی نقد	۶۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۶۰،۰۰۰
	(دریافت سود شرکت A)		
طی ۱۳X۲	موجودی نقد	۸۲۵،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت B		۷۵۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۷۵،۰۰۰
	(فروش کل سهام B)		
طی ۱۳X۲	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت C	۶۰۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت D	۲۴۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۸۴۰،۰۰۰
	(خرید ۲۵۰ سهم C و ۱۵۰ سهم D)		
۱۳X۲/۱۲/۲۹	هزینه کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۴۰،۰۰۰	
	ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۴۰،۰۰۰
	(ذخیره کاهش ارزش (۱،۶۴۰،۰۰۰ – ۱،۶۰۰،۰۰۰))		
طی ۱۳X۳	موجودی نقد	۸۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۸۰،۰۰۰
	(دریافت سود شرکت A)		
طی ۱۳X۳	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت E	۷۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۷۰۰،۰۰۰
	(خرید ۲۰۰ سهم E)		
طی ۱۳X۳	موجودی نقد	۶۶۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت C		۶۰۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۶۰،۰۰۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

	(فروش کل سهام C)		
۱۳X۳/۱۲/۲۹	هزینه کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۲۰،۰۰۰	
	ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۲۰،۰۰۰
	(ذخیره لازم ۶۰،۰۰۰ - مانده ۴۰،۰۰۰)		
طی ۱۳X۴	موجودی نقد	۷۹۰،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۱۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت A		۸۰۰،۰۰۰
	(فروش کل سهام A)		
طی ۱۳X۴	موجودی نقد	۴۵۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۴۵۰،۰۰۰
	(دریافت سود شرکت D)		
طی ۱۳X۴	موجودی نقد	۲۲۰،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۲۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت D		۲۴۰،۰۰۰
	(فروش کل سهام D)		
طی ۱۳X۴	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ـ شرکت F	۷۷۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۷۷۰،۰۰۰
	(خرید ۳۵۰ سهم F)		
۱۳X۴/۱۲/۲۹	ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها	۶۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از افزایش ارزش سرمایه‌گذاری‌ها		۶۰،۰۰۰
	(برگشت ذخیره (ذخیره لازم صفر))		

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ب) انعکاس در ترازنامه (دارایی جاری)

پایان سال	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت (بهای تمام‌شده)	کسر می‌شود: ذخیره کاهش ارزش	خالص قابل انعکاس
۱۳X۱	۱،۵۵۰،۰۰۰	۰	۱،۵۵۰،۰۰۰
۱۳X۲	۱،۶۴۰،۰۰۰	(۴۰،۰۰۰)	۱،۶۰۰،۰۰۰
۱۳X۳	۱،۷۴۰،۰۰۰	(۶۰،۰۰۰)	۱،۶۸۰،۰۰۰
۱۳X۴	۱،۴۷۰،۰۰۰	۰	۱،۴۷۰،۰۰۰

(در سال ۱۳X۴ بهای تمام‌شده کمتر از خالص ارزش فروش است، پس سرمایه‌گذاری به بهای تمام‌شده نشان داده می‌شود.)

ارقام جدول ارزش بازار و سود (۴۵۰،۰۰۰) D از متن استخراج‌شده خوانده شده است. مقایسه به‌صورت کل سبد انجام شده است.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۴۴ صفحه ۷۶ تمرین

۳) شرکت نادر در تاریخ ۱۳X۱/۸/۳۰ تعداد ۲۰۰ سهم از سهام شرکت ناصر را به قیمت هر سهم ۲۰۰ ریال خریداری نمود. مجمع صاحبان سهام شرکت ناصر در تاریخ ۱۳X۱/۱۰/۱۵ توزیع سود سهمی به میزان ۲۵ درصد را تصویب کرد. شرکت نادر پس از دریافت سود سهمی، در تاریخ ۱۳X۱/۱۱/۲۰ تعداد ۱۰۰ سهم از سهام شرکت مذکور را به قیمت هر سهم ۱،۸۰۰ ریال به فروش رساند.
مطلوب است: انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه در تاریخ‌های ۱۳X۱/۱۰/۱۵، ۱۳X۱/۸/۳۰ و ۱۳X۱/۱۱/۲۰

- بهای خرید: ۲۰۰ × ۲۰۰ = ۴۰,۰۰۰ ریال
- سود سهمی: ۲۰۰ × ۲۵٪ = ۵۰ سهم جدید؛ تعداد کل سهام ۲۵۰ سهم
- بهای تمام‌شده هر سهم پس از سود سهمی: ۴۰,۰۰۰ ÷ ۲۵۰ = ۱۶۰ ریال
- بهای تمام‌شده ۱۰۰ سهم فروخته‌شده: ۱۰۰ × ۱۶۰ = ۱۶,۰۰۰ ریال
- خالص فروش: ۱۰۰ × ۱،۸۰۰ = ۱۸۰،۰۰۰؛ سود فروش = ۱۸۰،۰۰۰ − ۱۶،۰۰۰ = ۱۶۴،۰۰۰

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳X۱/۸/۳۰	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۴۰،۰۰۰	

	موجودی نقد		۴۰،۰۰۰
	(خرید ۲۰۰ سهم شرکت ناصر)		
	(سود سهمی ۵۰ سهم: ثبت حسابداری ندارد، فقط تعداد سهام (۲۵۰ سهم) و بهای هر سهم (۱۶۰ ریال) یادداشت می‌شود)		
۱۳X۱/۱۱/۲۰	موجودی نقد	۱۸۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت		۱۶،۰۰۰
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۱۶۴،۰۰۰
	(فروش ۱۰۰ سهم)		

قیمت فروش هر سهم (۱،۸۰۰ ریال) از متن استخراج‌شده خوانده شده است.

۴۵ صفحه ۷۶ تمرین

۴) شرکت نیلوفر برای ارزیابی سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام سایر شرکت‌ها از روش اقل بهای تمام‌شده و خالص ارزش فروش استفاده می‌کند. گردش حساب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت نیوشا که تنها سرمایه‌گذاری انجام‌شده شرکت مزبور می‌باشد به شرح زیر است. همچنین مبلغ ۱۵،۰۰۰ ریال هزینه کارمزد ۳۰۰ سهم خریداری‌شده به حساب هزینه‌های متفرقه منظور شده است.

مطلوب است: انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه شرکت نیلوفر به‌منظور اصلاح سرمایه‌گذاری در سهام شرکت نیوشا

سرمایه‌گذاری در سهام شرکت نیوشا

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
خرید ۳۰۰ سهم از قرار هر سهم ۲،۵۰۰ ریال	۷۵۰،۰۰۰	دریافت سود سهام	۲۰،۰۰۰
		وجوه حاصل از فروش ۱۰۰ سهم	۲۸۵،۰۰۰

- بهای تمام‌شده صحیح ۳۰۰ سهم = ۷۵۰،۰۰۰ + ۱۵،۰۰۰ (کارمزد) = ۷۶۵،۰۰۰ ریال؛ ۱۰۰ سهم = ۲۵۵،۰۰۰
- سود سهام (۲۰،۰۰۰) درآمد است و نباید از حساب سرمایه‌گذاری کم شود.
- فروش ۱۰۰ سهم: فقط بهای تمام‌شده (۲۵۵،۰۰۰) باید بستانکار شود؛ مبلغ ۲۸۵،۰۰۰ – ۲۵۵،۰۰۰ = ۳۰،۰۰۰ سود فروش است.

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
پایان دوره	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۱۵،۰۰۰	
	هزینه‌های متفرقه		۱۵،۰۰۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

	(انتقال کارمزد خرید به بهای تمام‌شده)		
پایان دوره	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۲۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۲۰،۰۰۰
	(اصلاح ثبت دریافت سود سهام)		
پایان دوره	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۳۰،۰۰۰	
	سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری		۳۰،۰۰۰
	(اصلاح ثبت فروش ۱۰۰ سهم)		

مانده صحیح حساب سرمایه‌گذاری: ۷۵۰،۰۰۰ – ۲۰،۰۰۰ – ۲۸۵،۰۰۰ + ۱۵،۰۰۰ + ۲۰،۰۰۰ + ۳۰،۰۰۰ = ۵۱۰،۰۰۰ ریال (بهای ۲۰۰ سهم باقی‌مانده = ۷۶۵،۰۰۰ – ۲۵۵،۰۰۰). چون ارزش بازار پایان سال داده نشده، ذخیره کاهش ارزش ثبت نمی‌شود.

مبالغ جدول حساب از متن استخراج‌شده خوانده شده است (قیمت هر سهم ۲،۵۰۰ ریال).

۴۶ صفحه ۷۶ تمرین

۵) اطلاعات مربوط به مبادلات اوراق مشارکت شرکت راه‌آهن که توسط شرکت پارس خریداری شده به شرح زیر است: ۱۳۹۴/۰۱/۰۱ خرید ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال اوراق مشارکت ۵ ساله ۱۶٪ به ارزش اسمی؛ ۱۳۹۴/۰۷/۰۱ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه اول؛ ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ سود تضمین‌شده ۶ ماهه دوم تحقق یافته اما دریافت نشده و در تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۱۰ دریافت می‌شود؛ ۱۳۹۵/۰۱/۱۰ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه دوم؛ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ فروش ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال اوراق مشارکت راه‌آهن به نرخ ۱۰۸ درصد که کارگزار مبلغ ۱۲۰،۰۰۰ ریال بابت حق‌الزحمه کارگزاری و کمیسیون از مبلغ فروش اوراق کسر می‌کند؛ ۱۳۹۶/۰۷/۰۱ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه پنجم؛ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ سود تضمین‌شده ۶ ماهه ششم تحقق یافته اما دریافت نشده و در تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۰۵ دریافت می‌شود؛ ۱۳۹۷/۰۱/۰۵ دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه ششم.
مطلوب است: ثبت رویدادهای مالی در دفتر روزنامه شرکت پارس

- سود هر ۶ ماه اوراق ۲۰،۰۰۰،۰۰۰: ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۱۶٪ × ۶/۱۲ = ۱،۶۰۰،۰۰۰
- فروش: ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۱۰۸٪ = ۱۰،۸۰۰،۰۰۰؛ خالص = ۱۰،۸۰۰،۰۰۰ – ۱۲۰،۰۰۰ = ۱۰،۶۸۰،۰۰۰؛ سود فروش = ۱۰،۶۸۰،۰۰۰ – ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ = ۶۸۰،۰۰۰
- سود هر ۶ ماه اوراق باقی‌مانده ۱۰،۰۰۰،۰۰۰: ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ × ۱۶٪ × ۶/۱۲ = ۸۰۰،۰۰۰

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳۹۴/۰۱/۰۱	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت	۲۰،۰۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۲۰،۰۰۰،۰۰۰

	(خرید اوراق مشارکت راه‌آهن)		
۱۳۹۴/۰۷/۰۱	موجودی نقد	۱،۶۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۱،۶۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه اول)		
۱۳۹۴/۱۲/۲۹	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت	۱،۶۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۱،۶۰۰،۰۰۰
	(سود ۶ ماهه دوم)		
۱۳۹۵/۰۱/۱۰	موجودی نقد	۱،۶۰۰،۰۰۰	
	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت		۱،۶۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه دوم)		
۱۳۹۶/۰۱/۰۱	موجودی نقد	۱۰،۶۸۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت		۱۰،۰۰۰،۰۰۰
	سود حاصل از فروش اوراق مشارکت		۶۸۰،۰۰۰
	(فروش نیمی از اوراق)		
۱۳۹۶/۰۷/۰۱	موجودی نقد	۸۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۸۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه پنجم)		
۱۳۹۶/۱۲/۲۹	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت	۸۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۸۰۰،۰۰۰
	(سود ۶ ماهه ششم)		
۱۳۹۷/۰۱/۰۵	موجودی نقد	۸۰۰،۰۰۰	
	حساب‌های دریافتنی ـ سود تضمین‌شده اوراق مشارکت		۸۰۰،۰۰۰
	(دریافت سود ۶ ماهه ششم)		

توجه: ثبت‌های سود سال ۱۳۹۵ در صورت تمرین نیامده و فقط رویدادهای ذکرشده ثبت شده است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۶) در فروردین ۱۳۹۵ مدیریت شرکت خوزستان به این نتیجه رسید که برای سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در اوراق مشارکت و سهام، وجه نقد کافی در اختیار دارد. در طی سال ۱۳۹۵ مبادلات زیر به وقوع پیوسته است: ۱ اردیبهشت: خرید ۶،۰۰۰ سهم شرکت اهواز به مبلغ ۳۸،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه ۱۶۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری؛ ۱ خرداد: خرید ۸،۰۰۰ سهم شرکت دزفول به مبلغ ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه ۱۰۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری؛ ۱ تیر: خرید ۵۰۰ ورقه مشارکت ۱۰۰،۰۰۰ ریالی ۸٪ شرکت خرمشهر به مبلغ ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه ۵۰۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری (سود تضمین‌شده هر ۶ ماه یک بار در اول تیر و اول دی قابل پرداخت است)؛ ۱ مهر: دریافت سود تقسیمی شرکت اهواز بابت هر سهم ۶۰۰ ریال؛ ۱ آبان: فروش ۲،۰۰۰ سهم از سهام شرکت اهواز به مبلغ هر سهم ۵،۸۰۰ ریال منهای ۵۸،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری؛ ۱ آذر: دریافت ۱۰۰ ریال سود تقسیمی بابت هر سهم شرکت دزفول؛ ۱ دی: دریافت سود تضمین‌شده ۶ ماهه اوراق مشارکت شرکت خرمشهر؛ ۱ بهمن: فروش اوراق مشارکت شرکت خرمشهر به مبلغ ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به علاوه (منهای) ۵۰۰،۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری.
مطلوب است: ثبت رویدادهای مالی مربوط در دفتر روزنامه و دفتر کل به شکل T

بهای تمام‌شده سهام اهواز = ۳۸،۰۰۰،۰۰۰ + ۱۶۰،۰۰۰ = ۳۸،۱۶۰،۰۰۰ (هر سهم ۶،۳۶۰)؛ ۲،۰۰۰ سهم = ۱۲،۷۲۰،۰۰۰. خالص فروش = ۱۱،۶۰۰،۰۰۰ – ۵۸،۰۰۰ = ۱۱،۵۴۲،۰۰۰؛ زیان = ۱،۱۷۸،۰۰۰. فروش اوراق: خالص = ۴۹،۵۰۰،۰۰۰ در برابر بهای تمام‌شده ۵۰،۵۰۰،۰۰۰؛ زیان = ۱،۰۰۰،۰۰۰.

دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳۹۵/۰۲/۰۱	سرمایه‌گذاری در سهام اهواز	۳۸،۱۶۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۳۸،۱۶۰،۰۰۰
	(خرید ۶،۰۰۰ سهم اهواز (۳۸،۰۰۰،۰۰۰ + ۱۶۰،۰۰۰ کارگزاری))		
۱۳۹۵/۰۳/۰۱	سرمایه‌گذاری در سهام دزفول	۲۰،۱۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۲۰،۱۰۰،۰۰۰
	(خرید ۸،۰۰۰ سهم دزفول (۲۰،۰۰۰،۰۰۰ + ۱۰۰،۰۰۰ کارگزاری))		
۱۳۹۵/۰۴/۰۱	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت	۵۰،۵۰۰،۰۰۰	
	موجودی نقد		۵۰،۵۰۰،۰۰۰
	(خرید ۵۰۰ ورقه مشارکت (۵۰،۰۰۰،۰۰۰ + ۵۰۰،۰۰۰ کارگزاری))		
۱۳۹۵/۰۷/۰۱	موجودی نقد	۳،۶۰۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۳،۶۰۰،۰۰۰

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

	(سود سهام اهواز (۶،۰۰۰ × ۶۰۰))		
۱۳۹۵/۰۸/۰۱	موجودی نقد	۱۱،۵۴۲،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۱،۱۷۸،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری در سهام اهواز		۱۲،۷۲۰،۰۰۰
	(فروش ۲،۰۰۰ سهم اهواز؛ خالص ۱۱،۶۰۰،۰۰۰ – ۵۸،۰۰۰)		
۱۳۹۵/۰۹/۰۱	موجودی نقد	۸۰۰،۰۰۰	
	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها		۸۰۰،۰۰۰
	(سود سهام دزفول (۸،۰۰۰ × ۱۰۰))		
۱۳۹۵/۱۰/۰۱	موجودی نقد	۲،۰۰۰،۰۰۰	
	درآمد سود تضمین‌شده		۲،۰۰۰،۰۰۰
	(سود ۶ ماهه اوراق (۵۰،۰۰۰،۰۰۰ × ٪۸ × ۶/۱۲))		
۱۳۹۵/۱۱/۰۱	موجودی نقد	۴۹،۵۰۰،۰۰۰	
	زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری	۱،۰۰۰،۰۰۰	
	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت		۵۰،۵۰۰،۰۰۰
	(فروش اوراق مشارکت؛ خالص ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ – ۵۰۰،۰۰۰)		

دفتر کل (حساب‌های T)

سرمایه‌گذاری در سهام اهواز

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
اردیبهشت	۳۸،۱۶۰،۰۰۰	آبان	۱۲،۷۲۰،۰۰۰

سرمایه‌گذاری در سهام دزفول

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
خرداد	۲۰،۱۰۰،۰۰۰		

سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
تیر	۵۰،۵۰۰،۰۰۰	بهمن	۵۰،۵۰۰،۰۰۰

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		مهر	۳،۶۰۰،۰۰۰
		آذر	۸۰۰،۰۰۰

درآمد سود تضمین‌شده

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		دی	۲،۰۰۰،۰۰۰

زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذاری

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
آبان	۱،۱۷۸،۰۰۰		
بهمن	۱،۰۰۰،۰۰۰		

مانده‌ها: سهام اهواز ۲۵،۴۴۰،۰۰۰ (۴،۰۰۰ سهم × ۶،۳۶۰)، سهام دزفول ۲۰،۱۰۰،۰۰۰، اوراق مشارکت صفر.

نحوه فروش اوراق مشارکت («به علاوه» در متن) به‌صورت کسر کارمزد از مبلغ فروش در نظر گرفته شد و سود تضمین‌شده یک‌ماهه تا ۱ بهمن ثبت نشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام دانش فنی تخصصی حسابداری دوازدهم - پودمان چهارم

صورت‌های مالی

فهرست

۴۸	صفحه ۸۰ · فعالیت — سیستم اطلاعاتی حسابداری	۴۵
۴۹	صفحه ۸۰ · فعالیت — یادداشت‌های توضیحی و مسئولیت صورت‌های مالی	۴۵
۵۰	صفحه ۸۱ · فعالیت — منابع اقتصادی و کنترل	۴۶
۵۱	صفحه ۹۲ · فعالیت — سود ناخالص، عملیاتی یا خالص	۴۶
۵۲	صفحه ۹۴ · پژوهش — رابطه‌ی سود خالص و وجه نقد	۴۷
۵۳	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۱	۴۷
۵۴	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۲	۴۸
۵۵	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۳	۴۸
۵۶	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۴	۴۸
۵۷	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۵	۴۸
۵۸	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۶	۴۹
۵۹	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۷	۴۹
۶۰	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۸	۵۰
۶۱	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۹	۵۰
۶۲	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۱۰	۵۱
۶۳	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۱۱	۵۱
۶۴	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — خود را ارزیابی کنید – ۱۲	۵۱
۶۵	صفحه ۹۹ · ارزشیابی — مؤسسه‌ی خالدیان (ثبت، دفتر کل، تراز، ترازنامه)	۵۱
۶۶	صفحه ۱۰۰ · ارزشیابی — مؤسسه‌ی بهزاد (ترازنامه‌ی T)	۵۶
۶۷	صفحه ۱۰۱ · ارزشیابی — مؤسسه‌ی پیام (سود و زیان چندمرحله‌ای و یک‌مرحله‌ای)	۵۸

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۴۸ صفحه ۸۰ فعالیت

در مورد ورودی‌ها، پردازش و خروجی‌های حسابداری به عنوان یک سیستم اطلاعاتی بحث و گفت‌وگو کنید.

بخش سیستم	توضیح
ورودی	شناسایی رویدادهای مالی (معاملات و رویدادهای قابل‌اندازه‌گیری به پول) و اسناد و مدارک مربوط به آن‌ها، مانند فاکتور خرید و فروش، رسید دریافت و پرداخت، قرارداد و چک
پردازش	ثبت رویدادها در دفتر روزنامه، طبقه‌بندی آن‌ها در دفتر کل و حساب‌ها، و خلاصه‌کردن آن‌ها (تراز آزمایشی و تعدیلات پایان دوره)
خروجی	صورت‌های مالی: ترازنامه، سود و زیان، گردش وجوه نقد و یادداشت‌های توضیحی که در اختیار استفاده‌کنندگان قرار می‌گیرد

حسابداری مانند هر سیستم اطلاعاتی داده‌های خام (رویدادهای مالی) را دریافت می‌کند، آن‌ها را پردازش می‌کند و اطلاعات مفید برای تصمیم‌گیری مدیران، سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سازمان مالیاتی تولید می‌کند. هرچه ورودی‌ها دقیق‌تر ثبت و پردازش شوند، خروجی‌ها (صورت‌های مالی) قابل‌اتکاتر خواهند بود.

۴۹ صفحه ۸۰ فعالیت

۱ به نظر شما چه اطلاعاتی می‌تواند در یادداشت‌های توضیحی همراه صورت‌های مالی افشا شود؟ با کمک هنرآموز پاسخ دهید.

۲ آیا در یک واحد اقتصادی حسابدار مسئول تهیه و ارائه صورت‌های مالی است؟

۱ اطلاعاتی که در یادداشت‌ها افشا می‌شود

- اهم رویه‌های حسابداری به‌کار رفته (مانند روش ارزشیابی موجودی کالا، روش استهلاک دارایی‌های ثابت)
- جزئیات اقلام اصلی صورت‌های مالی، مانند ترکیب حساب‌ها و اسناد دریافتنی و پرداختنی و تفکیک آن‌ها به تجاری و غیرتجاری
- تعهدات و بدهی‌های احتمالی، وثیقه‌ها و تضمین‌ها
- معاملات با اشخاص وابسته و رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه
- شرایط وام‌ها و تسهیلات دریافتی (نرخ سود، سررسید)

ایران توشه

۲ مسئولیت تهیه و ارائه صورت‌های مالی

طبق متن درس، مسئولیت تهیه و ارائه صورت‌های مالی با هیئت‌مدیره یا سایر ارکان اداره‌کننده‌ی واحد تجاری است. حسابدار این صورت‌ها را مطابق استانداردها و با نظارت مدیریت تهیه می‌کند، ولی مسئولیت نهایی ارائه‌ی آن‌ها بر عهده‌ی مدیریت است.

۵۰ صفحه ۸۱ **فعالیت**

آیا ممکن است منابع اقتصادی برای واحد تجاری منفعت آتی داشته باشد اما به‌طور کامل تحت کنترل واحد تجاری نباشد؟ بحث کنید.

بله، ممکن است. دارایی باید دو ویژگی داشته باشد: منفعت اقتصادی آتی و قرارگرفتن تحت کنترل واحد تجاری. منابعی مانند دانش و مهارت کارکنان، مشتریان دائمی، شهرت و اعتبار برند یا موقعیت مکانی مناسب (نزدیکی به جاده یا مرکز خرید) برای واحد تجاری منفعت آتی دارند، اما واحد تجاری نمی‌تواند آن‌ها را به‌طور کامل کنترل کند؛ برای مثال کارکنان می‌توانند شرکت را ترک کنند و مشتریان آزادند از جای دیگر خرید کنند.

به همین دلیل چنین منابعی در ترازنامه به‌عنوان دارایی شناسایی نمی‌شوند.

۵۱ صفحه ۹۲ **فعالیت**

از بین سود ناخالص، سود عملیاتی و سود خالص کدام‌یک بهتر می‌تواند نتیجه‌ی عملیات و کارایی فعالیت‌های واحد تجاری را نشان دهد بحث کنید.

سود عملیاتی بهتر از دو سود دیگر نتیجه‌ی فعالیت‌های اصلی و کارایی واحد تجاری را نشان می‌دهد؛ زیرا:

- سود ناخالص فقط تفاوت فروش خالص و بهای تمام‌شده‌ی کالای فروش‌رفته است و هزینه‌های عملیاتی (حقوق، تبلیغات، استهلاک و...) را در نظر نمی‌گیرد.
- سود خالص علاوه بر عملیات اصلی، اقلام غیرعملیاتی (سود فروش دارایی، زیان سرقت یا حوادث، هزینه‌ی مالی) و مالیات را هم دربر دارد که تکرارشونده نیستند و ممکن است تصویر را منحرف کنند.
- سود عملیاتی فقط از فعالیت‌های اصلی و تکرارشونده به‌دست می‌آید؛ به همین دلیل تحلیلگران در پیش‌بینی سود سال بعد وزن بیشتری به آن می‌دهند.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۵۲ صفحه ۹۴ پژوهش

به نظر شما آیا بین سود خالص و افزایش وجه نقد در یک واحد تجاری رابطه وجود دارد؟ در این باره جست‌وجو و تحقیق کنید.

بین این دو رابطه وجود دارد، اما سود خالص با افزایش وجه نقد برابر نیست؛ زیرا سود بر مبنای تعهدی (شناسایی درآمد هنگام فروش و هزینه هنگام وقوع) محاسبه می‌شود، اما وجه نقد بر مبنای دریافت و پرداخت واقعی تغییر می‌کند. تفاوت‌ها از این موارد ناشی می‌شود:

- فروش نسیه: درآمد و سود را افزایش می‌دهد ولی تا زمان وصول وجه نقد افزایش نمی‌یابد.
- هزینه‌های غیرنقدی مانند استهلاک: سود را کم می‌کند ولی وجه نقدی از واحد خارج نمی‌شود.
- خرید دارایی ثابت، خرید کالا یا بازپرداخت وام: وجه نقد را کم می‌کنند ولی هزینه‌ی دوره نیستند.
- دریافت وام، افزایش سرمایه یا پیش‌دریافت: وجه نقد را زیاد می‌کنند ولی سود نیستند.
- پرداخت سود سهام و برداشت‌های صاحب سرمایه: وجه نقد را کم می‌کنند ولی هزینه نیستند.

مثال: مؤسسه‌ای ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال کالا نسیه می‌فروشد و بهای تمام‌شده‌ی آن ۶۰۰,۰۰۰ ریال بوده است. سود ۴۰۰,۰۰۰ ریال ثبت می‌شود، اما تا هنگام وصول مطالبات وجه نقد افزایش نیافته است. به همین دلیل علاوه بر صورت سود و زیان، «صورت گردش وجوه نقد» تهیه می‌شود.

۵۳ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۱ صورت‌های مالی اساسی را نام ببرید.

1. صورت وضعیت مالی (ترازنامه) به تاریخ پایان دوره
2. صورت سود و زیان برای دوره
3. صورت سود و زیان جامع برای دوره
4. صورت تغییرات در حقوق مالکانه برای دوره
5. صورت جریان‌های نقدی (گردش وجوه نقد) برای دوره
6. یادداشت‌های توضیحی (شامل اهم رویه‌های حسابداری و سایر اطلاعات توضیحی)
7. اطلاعات مقایسه‌ای دوره‌ی قبل

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۵۴ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۲ عنوان هریک از صورت‌های مالی باید شامل چه مواردی باشد؟

1. نام واحد گزارشگر و شکل حقوقی آن
2. نام صورت مالی
3. تاریخ و دوره‌ی زمانی گزارشگری
4. واحد پول گزارشگری
5. سطح گردکردن (رندکردن) مبالغ مندرج در صورت‌های مالی

۵۵ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۳ ترازنامه را تعریف کنید.

ترازنامه صورتی است که وضعیت مالی واحد تجاری را در یک مقطع زمانی مشخص (پایان دوره) نشان می‌دهد و شامل دارایی‌ها، بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه است. این صورت نماد معادله‌ی اساسی حسابداری است:

دارایی‌ها = بدهی‌ها + حقوق صاحبان سرمایه

۵۶ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۴ دارایی جاری چیست؟

دارایی جاری عبارت است از موجودی نقد و سایر دارایی‌هایی که به‌طور معقول انتظار می‌رود ظرف یک سال به وجه نقد تبدیل شود، به فروش رود یا به مصرف برسد؛ مانند موجودی نقد، سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت، حساب‌ها و اسناد دریافتنی کوتاه‌مدت، موجودی کالا و پیش‌پرداخت‌ها.

۵۷ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۵ محدودیت‌های ترازنامه را توضیح دهید.

1. اغلب دارایی‌ها و بدهی‌ها بر مبنای بهای تمام‌شده‌ی تاریخی اندازه‌گیری می‌شوند و ارزش منصفانه (ارزش بازار) گزارش نمی‌شود؛ مثلاً افزایش ارزش الوار یک شرکت چوب تا زمان فروش در صورت‌های مالی نمی‌آید.

ایران توشه
توشه راه موفقیت

2. در تعیین بسیاری از اقلام از قضاوت و برآورد استفاده می‌شود؛ مانند میزان مطالباتی که وصول خواهد شد یا عمر مفید دارایی‌ها.

3. بسیاری از اقلام دارای ارزش مالی که قابل اندازه‌گیری معقول نیستند (مانند دانش و مهارت کارکنان، مشتریان دائمی، شهرت و اعتبار) در ترازنامه شناسایی نمی‌شوند.

۵۸ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۶ مبانی اندازه‌گیری عناصر ترازنامه را به تفکیک نام ببرید.

سرفصل حساب	مبنای ارزش‌گذاری
موجودی نقد	ارزش جاری
حساب‌ها و اسناد دریافتنی	ارزش خالص بازیافتنی (بهای تمام‌شده پس از کسر ذخیره‌ی مطالبات مشکوک‌الوصول)
موجودی‌ها	اقل بهای تمام‌شده یا قیمت بازار
سرمایه‌گذاری‌ها	بر حسب نوع و ماهیت: بهای تمام‌شده، ارزش بازار یا ارزش ویژه
اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات	بهای تمام‌شده پس از کسر استهلاک انباشته و زیان دائمی ناشی از کاهش ارزش
دارایی‌های نامشهود	بهای تمام‌شده پس از کسر استهلاک انباشته و زیان دائمی ناشی از کاهش ارزش
بدهی‌های جاری	ارزش سررسید
بدهی‌های بلندمدت	ارزش فعلی (ارزش روز)
حقوق صاحبان سهام	متأثر از مبانی به‌کار رفته در تعیین ارزش دارایی‌ها و بدهی‌ها

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۵۹ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۷ شکل وضعیت مالی ترازنامه را بنویسید.

در شکل وضعیت مالی، تأکید بر سرمایه در گردش و خالص دارایی‌هایی است که از محل حقوق صاحبان سهام تأمین مالی شده است:

شرح	مبلغ
داراییهای جاری	×××××××
کسر می‌شود: بدهیهای جاری	(×××××××)
سرمایه در گردش	×××××××
داراییهای بلندمدت (به تفکیک)	×××××××
جمع	×××××××
کسر می‌شود: بدهیهای بلندمدت	(×××××××)
خالص داراییها که از منابع زیر تأمین مالی شده	×××××××
حقوق صاحبان سهام (اقلام به تفکیک)	×××××××

۶۰ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۸ طبقه‌بندی عناصر صورت سود و زیان براساس ماهیت و بر اساس کارکرد را توضیح دهید.

بر اساس ماهیت: اقلام هزینه بر حسب نوع و ماهیتشان (مانند استهلاک، مواد مصرفی، کرایه‌ی حمل، حقوق و دستمزد، تبلیغات) با یکدیگر جمع می‌شوند و در صورت سود و زیان نشان داده می‌شوند.

بر اساس کارکرد: هزینه‌های عملیاتی بر حسب کارکرد (وظیفه‌ای که هزینه در واحد تجاری دارد؛ مانند بهای تمام‌شده‌ی کالای فروش‌رفته، هزینه‌های توزیع و فروش، هزینه‌های اداری و عمومی) طبقه‌بندی می‌شود. در این روش باید اطلاعات اضافی درباره‌ی ماهیت هزینه‌ها (مانند هزینه‌ی استهلاک و هزینه‌های پرسنلی) نیز افشا شود، زیرا برای پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی مفید است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۶۱ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۹ هزینه‌های عملیاتی به چه هزینه‌هایی گفته می‌شود؟ چند مورد از این هزینه‌ها را نام ببرید.

هزینه‌های عملیاتی هزینه‌هایی هستند که در فرایند کسب درآمد فروش به وقوع پیوسته‌اند و به فعالیت اصلی واحد تجاری مربوط‌اند. نمونه‌ها: هزینه‌ی حقوق، هزینه‌ی آب و برق، هزینه‌ی تبلیغات، هزینه‌ی استهلاک، هزینه‌ی حمل فروش، هزینه‌ی بیمه و هزینه‌ی اجاره.

۶۲ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۱۰ سایر درآمدها و سودهای غیرعملیاتی شامل چه مواردی می‌شود؟ نام ببرید.

- درآمد سود تضمین‌شده‌ی ناشی از اسناد دریافتنی و سپرده‌های بانکی
- درآمد سود سهام ناشی از سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکت‌ها
- درآمد اجاره‌ی ناشی از اجاره‌دادن زمین یا ساختمان
- سود غیرعملیاتی ناشی از فروش دارایی‌های ثابت مشهود

۶۳ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۱۱ سایر هزینه‌ها و زیان‌های غیرعملیاتی شامل چه مواردی می‌شود؟ نام ببرید.

- هزینه‌ی سود تضمین‌شده‌ی اسناد پرداختنی و تسهیلات دریافتنی از بانک‌ها
- خسارات ناشی از حوادث طبیعی یا انسانی (مانند زلزله و سرقت)
- زیان‌های غیرعملیاتی ناشی از فروش یا کنارگذاری دارایی‌های ثابت مشهود
- زیان‌های غیرعملیاتی ناشی از اعتصاب کارکنان و تأمین‌کنندگان مواد اولیه

۶۴ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۱۲ ترازنامه و صورت سود و زیان از لحاظ تاریخ گزارشگری چه تفاوتی با هم دارند؟

ترازنامه وضعیت مالی را در یک **مقطع زمانی مشخص** (یک تاریخ، مثلاً ۲۹ اسفند ۱۳۹۶) نشان می‌دهد، ولی صورت سود و زیان نتیجه‌ی عملیات را برای یک **دوره‌ی مالی** (مثلاً «سال منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۶») گزارش می‌کند.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۶۵ صفحه ۹۹ ارزشیابی

۱۳ خانم خالدیان در ابتدای آذر ماه سال ۱۳۹۶ مؤسسه‌ی خالدیان را تأسیس نمود. رویدادهای زیر طی سال مذکور در این مؤسسه اتفاق افتاده است:

• در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۱ خانم خالدیان مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بابت سرمایه‌ی اولیه‌ی مؤسسه به‌صورت نقد به صندوق مؤسسه واریز نمود.

- در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۲۴ مبلغ ۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال به صورت قرض از شرکت الف و ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال از شرکت ج دریافت شد.
- در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۱ مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال در سهام شرکت ج سرمایه‌گذاری می‌کند.
- در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۲ مبلغ ۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال به صورت قرض به شرکت ب داده شد.
- در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۳ مبلغ ۱,۶۰۰,۰۰۰ ریال از وجه قرض داده‌شده به شرکت ب دریافت شد.
- در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲ خانم خالدیان مبلغ ۳,۴۰۰,۰۰۰ ریال وجه نقد و مقداری اثاثه‌ی اداری به مبلغ ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان سرمایه‌گذاری مجدد وارد مؤسسه نمود.
- در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۴ مبلغ ۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال اثاثه‌ی اداری به صورت نسیه خریداری شد.
- در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ یک دستگاه خودرو به مبلغ ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت نقد خریداری شد.
- در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال بابت خدماتی که قرار است در ماه آینده انجام شود دریافت شد.

مطلوب است: الف) ثبت رویدادها در دفتر روزنامه ب) انتقال اقلام از دفتر روزنامه به دفتر کل به شکل T ج) تهیه‌ی تراز آزمایشی در پایان اسفندماه ۱۳۹۶ د) تهیه‌ی ترازنامه‌ی طبقه‌بندی‌شده‌ی مؤسسه‌ی خالدیان در پایان اسفند ۱۳۹۶

فرض: وام‌ها و سرمایه‌گذاری در سهام ج کوتاه‌مدت‌اند؛ مبلغ دریافتی از شرکت ج نیز قرض در نظر گرفته شده است.

الف) دفتر روزنامه (ارقام به ریال)

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱۳۹۶/۹/۱	صندوق	۲۰،۰۰۰،۰۰۰	
	سرمایه		۲۰،۰۰۰،۰۰۰
	(سرمایه‌ی اولیه)		
۱۳۹۶/۹/۲۴	صندوق	۳،۴۰۰،۰۰۰	
	وام پرداختنی (شرکت الف)		۲،۴۰۰،۰۰۰
	وام پرداختنی (شرکت ج)		۱،۰۰۰،۰۰۰
	(دریافت وام)		
۱۳۹۶/۱۰/۱	سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام شرکت ج	۲،۰۰۰،۰۰۰	
	صندوق		۲،۰۰۰،۰۰۰
۱۳۹۶/۱۰/۲	حساب‌های دریافتنی (وام به شرکت ب)	۳،۶۰۰،۰۰۰	
	صندوق		۳،۶۰۰،۰۰۰
۱۳۹۶/۱۰/۳	صندوق	۱،۶۰۰،۰۰۰	

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

	حساب‌های دریافتنی (وام به شرکت ب)		۱،۶۰۰،۰۰۰
۱۳۹۶/۱۲/۲	صندوق	۳،۴۰۰،۰۰۰	
	اثاثه‌ی اداری	۱،۸۰۰،۰۰۰	
	سرمایه		۵،۲۰۰،۰۰۰
	(سرمایه‌گذاری مجدد)		
۱۳۹۶/۱۲/۴	اثاثه‌ی اداری	۲،۱۰۰،۰۰۰	
	حساب‌های پرداختنی		۲،۱۰۰،۰۰۰
	(خرید نسیه)		
۱۳۹۶/۱۲/۲۱	وسایل نقلیه	۱۲،۰۰۰،۰۰۰	
	صندوق		۱۲،۰۰۰،۰۰۰
	(خرید نقدی خودرو)		
۱۳۹۶/۱۲/۲۸	صندوق	۱،۵۰۰،۰۰۰	
	پیش‌دریافت		۱،۵۰۰،۰۰۰
	(دریافت وجه خدمات آینده)		

ب) دفتر کل به شکل T

صندوق (مانده: ۱۲,۳۰۰,۰۰۰ بدهکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
سرمایه (۹/۱)	۲۰،۰۰۰،۰۰۰	سهام ج (۱۰/۱)	۲،۰۰۰،۰۰۰
وام (۹/۲۴)	۳،۴۰۰،۰۰۰	وام به ب (۱۰/۲)	۳،۶۰۰،۰۰۰
وصول وام ب (۱۰/۳)	۱،۶۰۰،۰۰۰	خودرو (۱۲/۲۱)	۱۲،۰۰۰،۰۰۰
سرمایه (۱۲/۲)	۳،۴۰۰،۰۰۰		
پیش‌دریافت (۱۲/۲۸)	۱،۵۰۰،۰۰۰		

سرمایه (مانده: ۲۵,۲۰۰,۰۰۰ بستانکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		۹/۱	۲۰،۰۰۰،۰۰۰
		۱۲/۲	۵،۲۰۰،۰۰۰

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

وام پرداختنی (مانده: ۳,۴۰۰,۰۰۰ بستانکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		شرکت الف (۹/۲۴)	۲،۴۰۰،۰۰۰
		شرکت ج (۹/۲۴)	۱،۰۰۰،۰۰۰

سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام ج (مانده: ۲,۰۰۰,۰۰۰ بدهکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
۱۰/۱	۲،۰۰۰،۰۰۰		

حساب‌های دریافتنی - شرکت ب (مانده: ۲,۰۰۰,۰۰۰ بدهکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
۱۰/۲	۳،۶۰۰،۰۰۰	۱۰/۳	۱،۶۰۰،۰۰۰

اثاثه‌ی اداری (مانده: ۳,۹۰۰,۰۰۰ بدهکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
۱۲/۲	۱،۸۰۰،۰۰۰		
۱۲/۴	۲،۱۰۰،۰۰۰		

حساب‌های پرداختنی (مانده: ۲,۱۰۰,۰۰۰ بستانکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		۱۲/۴	۲،۱۰۰،۰۰۰

وسایل نقلیه (مانده: ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ بدهکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
۱۲/۲۱	۱۲،۰۰۰،۰۰۰		

پیش‌دریافت (مانده: ۱,۵۰۰,۰۰۰ بستانکار)

شرح (بدهکار)	مبلغ	شرح (بستانکار)	مبلغ
		۱۲/۲۸	۱،۵۰۰،۰۰۰

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ج) تراز آزمایشی در پایان اسفند ۱۳۹۶

نام حساب	بدهکار	بستانکار
صندوق	۱۲،۳۰۰،۰۰۰	
سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام ج	۲،۰۰۰،۰۰۰	
حساب‌های دریافتنی (شرکت ب)	۲،۰۰۰،۰۰۰	
اثاثه‌ی اداری	۳،۹۰۰،۰۰۰	
وسایل نقلیه	۱۲،۰۰۰،۰۰۰	
سرمایه		۲۵،۲۰۰،۰۰۰
وام پرداختنی		۳،۴۰۰،۰۰۰
حساب‌های پرداختنی		۲،۱۰۰،۰۰۰
پیش‌دریافت		۱،۵۰۰،۰۰۰
جمع	۳۲،۲۰۰،۰۰۰	۳۲،۲۰۰،۰۰۰

د) ترازنامه‌ی طبقه‌بندی‌شده‌ی مؤسسه‌ی خالدیان در ۲۹ اسفند ۱۳۹۶ (ریال)

داراییها	مبلغ	بدهیها و حقوق صاحبان سرمایه	مبلغ
داراییهای جاری:		بدهیهای جاری:	
صندوق	۱۲،۳۰۰،۰۰۰	وام پرداختنی	۳،۴۰۰،۰۰۰
سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام	۲،۰۰۰،۰۰۰	حساب‌های پرداختنی	۲،۱۰۰،۰۰۰
حساب‌های دریافتنی	۲،۰۰۰،۰۰۰	پیش‌دریافت	۱،۵۰۰،۰۰۰
جمع داراییهای جاری	۱۶،۳۰۰،۰۰۰	جمع بدهیهای جاری	۷،۰۰۰،۰۰۰
داراییهای غیرجاری:		حقوق صاحبان سرمایه:	
اثاثه‌ی اداری	۳،۹۰۰،۰۰۰	سرمایه	۲۵،۲۰۰،۰۰۰
وسایل نقلیه	۱۲،۰۰۰،۰۰۰	جمع حقوق صاحبان سرمایه	۲۵،۲۰۰،۰۰۰
جمع داراییهای غیرجاری	۱۵،۹۰۰،۰۰۰		
جمع داراییها	۳۲،۲۰۰،۰۰۰	جمع بدهیها و حقوق صاحبان سرمایه	۳۲،۲۰۰،۰۰۰

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۴ اطلاعات زیر از حساب‌های مؤسسه‌ی بهزاد در پایان اسفند ۱۳۹۶ (پایان سال مالی) به دست آمده است:

حساب	مبلغ (ریال)	حساب	مبلغ (ریال)
صندوق	۱۴،۰۰۰،۰۰۰	پیش‌دریافت	۲۳،۸۰۰،۰۰۰
بانک	۷۰،۰۰۰،۰۰۰	حساب‌های پرداختنی غیرتجاری	۱۴،۰۰۰،۰۰۰
پیش‌پرداخت اجاره	۲۴،۰۰۰،۰۰۰	وام پرداختنی کوتاه‌مدت	۴۹،۵۰۰،۰۰۰
پیش‌پرداخت بیمه	۱۸،۶۰۰،۰۰۰	حق‌الامتیاز	۱۲،۹۰۰،۰۰۰
حساب‌های دریافتنی تجاری	۶۳،۹۰۰،۰۰۰	استهلاک انباشته - ساختمان	۴،۰۰۰،۰۰۰
اسناد دریافتنی تجاری	۴۴،۶۰۰،۰۰۰	ماشین‌آلات	۳۳،۱۰۰،۰۰۰
موجودی کالا	۵۹،۵۰۰،۰۰۰	اثاثه	۲۴،۵۰۰،۰۰۰
سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام	۵۱،۶۵۰،۰۰۰	استهلاک انباشته - ماشین‌آلات	۶،۸۰۰،۰۰۰
وام پرداختنی بلندمدت	۱۹،۵۰۰،۰۰۰	استهلاک انباشته - اثاثه	۳،۶۰۰،۰۰۰
سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت	۲۱،۷۰۰،۰۰۰	سود سهام دریافتنی	۱۴،۰۰۰،۰۰۰
زمین	۲۹،۱۰۰،۰۰۰	اجاره‌ی دریافتنی	۹،۴۰۰،۰۰۰
ساختمان	۳۹،۶۵۰،۰۰۰	سرمایه	۲۸۶،۹۰۰،۰۰۰
حساب‌های پرداختنی تجاری	۷۰،۰۰۰،۰۰۰	اسناد پرداختنی غیرتجاری	۳،۵۰۰،۰۰۰
اسناد پرداختنی تجاری	۳۵،۰۰۰،۰۰۰	حقوق پرداختنی	۶،۳۰۰،۰۰۰
بیمه‌ی پرداختنی	۵،۶۰۰،۰۰۰	مالیات (حقوق) پرداختنی	۲،۱۰۰،۰۰۰

مطلوب است: تهیه‌ی ترازنامه‌ی طبقه‌بندی‌شده‌ی مؤسسه‌ی بهزاد به شکل T

جمع داراییها = جمع بدهیها و حقوق صاحبان سرمایه = ۵۱۶،۲۰۰،۰۰۰ ریال.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

مؤسسه‌ی بهزاد - ترازنامه در ۲۹ اسفند ۱۳۹۶ (ریال)

داراییها	مبلغ	بدهیها و حقوق صاحبان سرمایه	مبلغ
داراییهای جاری:		بدهیهای جاری:	
صندوق	۱۴،۰۰۰،۰۰۰	حساب‌های پرداختنی تجاری	۷۰،۰۰۰،۰۰۰
بانک	۷۰،۰۰۰،۰۰۰	اسناد پرداختنی تجاری	۳۵،۰۰۰،۰۰۰
حساب‌های دریافتنی تجاری	۶۳،۹۰۰،۰۰۰	حساب‌های پرداختنی غیرتجاری	۱۴،۰۰۰،۰۰۰
اسناد دریافتنی تجاری	۴۴،۶۰۰،۰۰۰	اسناد پرداختنی غیرتجاری	۳،۵۰۰،۰۰۰
سود سهام دریافتنی	۱۴،۰۰۰،۰۰۰	وام پرداختنی کوتاه‌مدت	۴۹،۵۰۰،۰۰۰
اجاره‌ی دریافتنی	۹،۴۰۰،۰۰۰	بیمه‌ی پرداختنی	۵،۶۰۰،۰۰۰
موجودی کالا	۵۹،۵۰۰،۰۰۰	مالیات (حقوق) پرداختنی	۲،۱۰۰،۰۰۰
سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام	۵۱،۶۵۰،۰۰۰	حقوق پرداختنی	۶،۳۰۰،۰۰۰
پیش‌پرداخت اجاره	۲۴،۰۰۰،۰۰۰	پیش‌دریافت	۲۳،۸۰۰،۰۰۰
پیش‌پرداخت بیمه	۱۸،۶۰۰،۰۰۰	جمع بدهیهای جاری	۲۰۹،۸۰۰،۰۰۰
جمع داراییهای جاری	۳۶۹،۶۵۰،۰۰۰	بدهیهای غیرجاری:	
داراییهای غیرجاری:		وام پرداختنی بلندمدت	۱۹،۵۰۰،۰۰۰
سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت	۲۱،۷۰۰،۰۰۰	جمع بدهیهای غیرجاری	۱۹،۵۰۰،۰۰۰
زمین	۲۹،۱۰۰،۰۰۰	جمع بدهیها	۲۲۹،۳۰۰،۰۰۰
ساختمان	۳۹،۶۵۰،۰۰۰	حقوق صاحبان سرمایه:	
کسر می‌شود: استهلاک انباشته‌ی ساختمان	(۴،۰۰۰،۰۰۰)	سرمایه	۲۸۶،۹۰۰،۰۰۰
ماشین‌آلات	۳۳،۱۰۰،۰۰۰	جمع حقوق صاحبان سرمایه	۲۸۶،۹۰۰،۰۰۰
کسر می‌شود: استهلاک انباشته‌ی ماشین‌آلات	(۶،۸۰۰،۰۰۰)		
اثاثه	۲۴،۵۰۰،۰۰۰		
کسر می‌شود: استهلاک انباشته‌ی اثاثه	(۳،۶۰۰،۰۰۰)		
حق‌الامتیاز	۱۲،۹۰۰،۰۰۰		
جمع داراییهای غیرجاری	۱۴۶،۵۵۰،۰۰۰		
جمع داراییها	۵۱۶،۲۰۰،۰۰۰	جمع بدهیها و حقوق صاحبان سرمایه	۵۱۶،۲۰۰،۰۰۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۵ اطلاعات زیر در رابطه با مؤسسه‌ی پیام در پایان اسفندماه سال ۱۳۹۶ در دست می‌باشد:

شرح	مبلغ (ریال)	شرح	مبلغ (ریال)
درآمد حاصل از فروش کاال	۵،۲۰۰،۰۰۰	هزینه‌های توزیع و فروش	۴۰۰،۰۰۰
موجودی کالای ابتدای سال	۱،۴۰۰،۰۰۰	هزینه‌ی حمل کالای خریداری‌شده	۵۰،۰۰۰
موجودی کالای پایان سال	۱،۳۰۰،۰۰۰	برگشت از خرید و تخفیفات	۳۶۰،۰۰۰
خرید کاال	۳،۰۰۰،۰۰۰	برگشت از فروش و تخفیفات	۲۰۰،۰۰۰
زیان ناشی از زلزله	۲۵۰،۰۰۰	تخفیفات نقدی خرید	۱۵،۰۰۰
سود حاصل از فروش وسایط نقلیه	۲۸۰،۰۰۰	تخفیفات نقدی فروش	۸۰،۰۰۰
هزینه‌های اداری و تشکیلاتی	۶۵۰،۰۰۰	هزینه‌های مالی	۴۲،۰۰۰

با فرض آنکه نرخ مالیات بر درآمد ۲۵٪ باشد مطلوب است: الف) تهیه‌ی صورت‌حساب سود و زیان چندمرحله‌ای ب) تهیه‌ی صورت‌حساب سود و زیان یک‌مرحله‌ای

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

الف) صورت سود و زیان چندمرحله‌ای (ریال)

مؤسسه‌ی پیام - سال منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

شرح	مبلغ	جمع
فروش		۵،۲۰۰،۰۰۰
کسر می‌شود: برگشت از فروش و تخفیفات	۲۰۰،۰۰۰	
تخفیفات نقدی فروش	۸۰،۰۰۰	(۲۸۰،۰۰۰)
فروش خالص		۴،۹۲۰،۰۰۰
موجودی کالای ابتدای دوره	۱،۴۰۰،۰۰۰	
خرید	۳،۰۰۰،۰۰۰	
هزینه‌ی حمل خرید	۵۰،۰۰۰	
کسر می‌شود: برگشت از خرید و تخفیفات	(۳۶۰،۰۰۰)	
تخفیفات نقدی خرید	(۱۵،۰۰۰)	
بهای تمام‌شده‌ی کالای آماده‌ی فروش	۴،۰۷۵،۰۰۰	
کسر می‌شود: موجودی کالای پایان دوره	(۱،۳۰۰،۰۰۰)	
بهای تمام‌شده‌ی کالای فروش‌رفته		(۲،۷۷۵،۰۰۰)
سود ناخالص		۲،۱۴۵،۰۰۰
هزینه‌های اداری و تشکیلاتی	۶۵۰،۰۰۰	
هزینه‌های توزیع و فروش	۴۰۰،۰۰۰	(۱،۰۵۰،۰۰۰)
سود عملیاتی		۱،۰۹۵،۰۰۰
سایر درآمدها و سودهای غیرعملیاتی: سود فروش وسایط نقلیه		۲۸۰،۰۰۰
هزینه‌ی مالی	۴۲،۰۰۰	
زیان ناشی از زلزله	۲۵۰،۰۰۰	(۲۹۲،۰۰۰)
سود قبل از مالیات		۱،۰۸۳،۰۰۰
مالیات بر درآمد (۲۵٪)		(۲۷۰،۷۵۰)
سود خالص		۸۱۲،۲۵۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ب) صورت سود و زیان یک‌مرحله‌ای (ریال)

مؤسسه‌ی پیام – سال منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

شرح	مبلغ	جمع
درآمدها: فروش خالص	۴،۹۲۰،۰۰۰	
سود فروش وسایط نقلیه	۲۸۰،۰۰۰	
کل درآمدها		۵،۲۰۰،۰۰۰
هزینه‌ها: بهای تمام‌شده‌ی کالای فروش‌رفته	۲،۷۷۵،۰۰۰	
هزینه‌های عملیاتی (اداری و تشکیلاتی، توزیع و فروش)	۱،۰۵۰،۰۰۰	
هزینه‌ی مالی	۴۲،۰۰۰	
زیان ناشی از زلزله	۲۵۰،۰۰۰	
کل هزینه‌ها		(۴،۱۱۷،۰۰۰)
سود قبل از مالیات		۱،۰۸۳،۰۰۰
مالیات بر درآمد (۲۵٪)		(۲۷۰،۷۵۰)
سود خالص		۸۱۲،۲۵۰

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام دانش فنی تخصصی حسابداری دوازدهم - پودمان پنجم

کسب اطلاعات فنی

فهرست

۶۸	صفحه ۱۰۷ · تمرین — Exercise 1 – معادلهٔ حسابداری	۶۲
۶۹	صفحه ۱۰۸ · تمرین — Exercise 2 – طبقه‌بندی حساب‌ها	۶۲
۷۰	صفحه ۱۱۱ · تمرین — Exercise 1 – حساب و دفاتر	۶۳
۷۱	صفحه ۱۱۱ · تمرین — Exercise 2 – بدهکار یا بستانکار	۶۴
۷۲	صفحه ۱۱۱ · تمرین — Exercise 3 – تهیهٔ تراز آزمایشی	۶۵
۷۳	صفحه ۱۱۲ · تمرین — Exercise 4 – تراز آزمایشی مؤسسهٔ تهران	۶۶
۷۴	صفحه ۱۱۴ · تمرین — Exercise 1 – صورت‌های مالی	۶۸
۷۵	صفحه ۱۱۵ · تمرین — Exercise 2 – صورت سود و زیان و ترازنامه	۶۹
۷۶	صفحه ۱۱۹ · تمرین — Exercise 1 – موجودی کالا	۷۰
۷۷	صفحه ۱۱۹ · تمرین — Exercise 2 – بهای تمام‌شدهٔ کالای فروش‌رفته	۷۰
۷۸	صفحه ۱۱۹ · تمرین — Exercise 3 – محاسبهٔ بهای کالای فروش‌رفته	۷۱
۷۹	صفحه ۱۱۹ · تمرین — Exercise 4 – صورت سود و زیان	۷۱
۸۰	صفحه ۱۲۰ · تمرین — Exercise 5 – شرکت XYZ	۷۲
۸۱	صفحه ۱۲۴ · تمرین — Exercise 1 – بهای تولید	۷۳
۸۲	صفحه ۱۲۴ · تمرین — Exercise 2 – بهای اولیه و بهای تبدیل	۷۴
۸۳	صفحه ۱۲۴ · تمرین — Exercise 3 – مواد مستقیم مصرفی	۷۴
۸۴	صفحه ۱۲۸ · تمرین — Exercise 1 – روش‌های استهلاک	۷۵
۸۵	صفحه ۱۲۸ · تمرین — Exercise 2 – استهلاک سالانه	۷۵
۸۶	صفحه ۱۲۸ · تمرین — Exercise 3 – ثبت استهلاک (واحد تولید)	۷۶

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۶۸ صفحه ۱۰۷ تمرین

Exercise 1

1 The accounting equation is ..... = ... + ...

2 Items owned by a business that have monetary value are .....

3 ..... is the interest of the owners in a business.

4 Money owed to an outsider is a (n) .....

5 The difference between assets and liabilities is .....

6 An investment in the business increases..... and .....

7 To purchase on account is to create a.....

۱. Assets = Liabilities + Capital

۲. assets (داراییها)

۳. Capital (سرمایه)

۴. liability (بدهی)

۵. capital (سرمایه ـ حقوق صاحبان سرمایه)

۶. assets و capital

۷. liability (accounts payable ـ حساب پرداختنی)

۶۹ صفحه ۱۰۸ تمرین

Exercise 2

Tell whether each of the following accounts is an asset, a liability, a revenue, a capital, an expense, or none of these.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

Accounts payable / Salaries expense / Service fees income / Machinery / Prepaid insurance / Notes payable / Cash / Supplies / Telephone expense / Accounts receivable / Owner's capital / Unearned service fees / Rent expense / Withdrawals / Equipment / Retained earning

Account	Type (نوع)
Accounts payable	liability (بدهی)
Salaries expense	expense (هزینه)
Service fees income	revenue (درآمد)
Machinery	asset (دارایی)
Prepaid insurance	asset (دارایی)
Notes payable	liability (بدهی)
Cash	asset (دارایی)
Supplies	asset (دارایی)
Telephone expense	expense (هزینه)
Accounts receivable	asset (دارایی)
Owner's capital	capital (سرمایه)
Unearned service fees	liability (بدهی)
Rent expense	expense (هزینه)
Withdrawals	none of these (هیچ‌کدام؛ حساب کاهندهٔ سرمایه)
Equipment	asset (دارایی)
Retained earning	capital (سرمایه؛ بخشی از حقوق صاحبان سرمایه)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۷۰ صفحه ۱۱۱ تمرین

Exercise 1

1 _____ To classify and summarize a single item of an account group, we use a form called an _____.

2 The left side of the account is known as the _____ while the right side of the account is _____.

3 Expenses are debited because they decrease _____.

4 ـ The schedule showing the balance of each account at the end of the period is known as the .....

1. account (حساب ـ حساب T شکل)
2. debit (سمت بدهکار) / credit (سمت بستانکار)
3. increase (افزایش). هزینه‌ها بدهکار می‌شوند چون افزایش می‌یابند (افزایش هزینه در بدهکار ثبت می‌شود).
4. trial balance (تراز آزمایشی)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۷۱ صفحه ۱۱۱ تمرین

Exercise 2

Indicate whether the following increases and decreases represent a debit or credit for each particular account.

(a) Capital is increased

(b) Cash is decreased

(c) Accounts Payable is increased

(d) Rent expense is increased

(e) Equipment is increased

(f) Fees income is increased

(g) Capital is decreased through drawing

	Answer	توضیح
(a)	Credit	افزایش سرمایه بستانکار است
(b)	Credit	کاهش دارایی بستانکار است
(c)	Credit	افزایش بدهی بستانکار است
(d)	Debit	افزایش هزینه بدهکار است
(e)	Debit	افزایش دارایی بدهکار است
(f)	Credit	افزایش درآمد بستانکار است
(g)	Debit	کاهش سرمایه (برداشت) بدهکار است

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

Exercise 3

Rearrange the following list of accounts and produce a trial balance.

Balance	Account	Balance	Account
1.000	General expense	$9.000	Accounts Payable
11.000	Notes Payable	14.000	Accounts Receivable
5.000	Rent expense	32.000	Capital
8.000	Salaries expense	20.000	Cash
6.000	Supplies	4.000	Drawing
2.000	Supplies expense	18.000	Equipment
		26.000	Fees income

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

Trial Balance

Account	Debit (بدهکار)	Credit (بستانکار)
Cash	۲۰،۰۰۰	
Accounts Receivable	۱۴،۰۰۰	
Supplies	۶،۰۰۰	
Equipment	۱۸،۰۰۰	
Accounts Payable		۹،۰۰۰
Notes Payable		۱۱،۰۰۰
Capital		۳۲،۰۰۰
Drawing	۴،۰۰۰	
Fees income		۲۶،۰۰۰
Salaries expense	۸،۰۰۰	
Rent expense	۵،۰۰۰	
General expense	۱،۰۰۰	
Supplies expense	۲،۰۰۰	
Total	۷۸،۰۰۰	۷۸،۰۰۰

جمع ستون بدهکار و بستانکار هر دو برابر ۷۸،۰۰۰ دلار است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۷۳ صفحه ۱۱۲ تمرین

Exercise 4

Presented below are the accounts balances of Tehran Institute at the end of December 2018.

Prepare a trial balance.

Balance	Account	Balance	Account
$5.000	Salaries expense	$7.000	Accounts payable
10.000	Machinery	15.000	Service fees income
2.000	Notes payable	2.000	Prepaid insurance
500	Supplies	6.000	Cash
12.000	Accounts receivable	2.500	Telephone expense
1.000	Unearned service fees	?	Owner's capital
1.200	Withdrawals	1.800	Rent expense

جمع ستون بدهکار برابر ۴۱٫۰۰۰ و جمع بستانکارهای معلوم ۲۵٫۰۰۰ است؛ پس سرمایهٔ مالک = ۴۱٫۰۰۰ − ۲۵٫۰۰۰ = ۱۶٫۰۰۰ دلار.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

Tehran Institute – Trial Balance – December 2018

Account	Debit (بدهکار)	Credit (بستانکار)
Cash	۶،۰۰۰	
Accounts receivable	۱۲،۰۰۰	
Supplies	۵۰۰	
Prepaid insurance	۲،۰۰۰	
Machinery	۱۰،۰۰۰	
Accounts payable		۷،۰۰۰
Notes payable		۲،۰۰۰
Unearned service fees		۱،۰۰۰
Owner's capital		۱۶،۰۰۰
Withdrawals	۱،۲۰۰	
Service fees income		۱۵،۰۰۰
Salaries expense	۵،۰۰۰	
Rent expense	۱،۸۰۰	
Telephone expense	۲،۵۰۰	
Total	۴۱،۰۰۰	۴۱،۰۰۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۷۴ صفحه ۱۱۴ تمرین

Exercise 1

1 Another term for an accounting period is an .....

2 The statement that shows net income for the period is known as the ..... statement.

3 Two groups of items that make up the income statement are ..... and .....

4 Assets must equal .....

5 Expense and income must be matched in the same .....

1. fiscal year (سال مالی؛ دورهٔ مالی)
2. income (صورت سود و زیان)
3. revenues (درآمدها) و expenses (هزینه‌ها)

4. liabilities plus owner's equity (بدهیها به اضافهٔ حقوق صاحبان سرمایه)

5. accounting period (دورهٔ مالی)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۷۵ صفحه ۱۱۵ **تمرین**

Exercise 2

Presented below are the accounts balances of Tehran Institute at the end of December 2018.

Prepare an Income Statement and Balance Sheet.

اطلاعات همان حساب‌های تمرین ۴ صفحهٔ ۱۱۲ است (Owner's capital = ؟، که برابر ۱۶٫۰۰۰ محاسبه شد).

Tehran Institute – Income Statement – For the month/year ended December 2018

Item	Amount
Revenues:	
Service fees income	۱۵،۰۰۰
Expenses:	
Salaries expense	۵،۰۰۰
Rent expense	۱،۸۰۰
Telephone expense	۲،۵۰۰
Total expenses	(۹،۳۰۰)
Net income	۵،۷۰۰

هزینهٔ بیمهٔ پیش‌پرداخت دارایی است و جزو هزینه‌ها نیست؛ درآمد خدمات پیش‌دریافت نیز بدهی است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

Tehran Institute – Balance Sheet – December 2018

Amount	Liabilities & Owner's equity	Amount	Assets
۷،۰۰۰	Accounts payable	۶،۰۰۰	Cash
۲،۰۰۰	Notes payable	۱۲،۰۰۰	Accounts receivable
۱،۰۰۰	Unearned service fees	۵۰۰	Supplies
۱۰،۰۰۰	Total liabilities	۲،۰۰۰	Prepaid insurance
۲۰،۵۰۰	Owner's capital (16.000 + 5.700 – 1.200)	۱۰،۰۰۰	Machinery
۳۰،۵۰۰	Total liabilities & owner's equity	۳۰،۵۰۰	Total assets

سرمایهٔ پایان دوره = ۱۶٫۰۰۰ + ۵٫۷۰۰ (سود خالص) – ۱٫۲۰۰ (برداشت) = ۲۰٫۵۰۰ دلار.

۷۶ صفحه ۱۱۹ تمرین

Exercise 1

1 Merchandise Inventory (ending) appears as an ..... in the ..... (financial statement).

2 The only account figure that appears on both the income statement and balance sheet is.....

3 The beginning balance of Merchandise Inventory would be the same amount as the ending balance of the ..... period.

4 The account with zero balance at the beginning of the year would be those involving ..... and .....

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

1. asset (دارایی) balance sheet in the (ترازنامه)
2. (ending) Merchandise Inventory (موجودی پایان دورهٔ کالا)
3. previous (قبل)
4. revenues (درآمدها) و expenses (هزینه‌ها)

۷۷ صفحه ۱۱۹ تمرین

Exercise 2

The Mehdi's Company purchased merchandise costing $150.000. What is the cost of goods sold under each assumption below?

Beginning Inventory / Ending Inventory: 100.000 / 60.000 ; 75.000 / 50.000 ; 50.000 / 30.000 ; 0 / 10.000

Cost of goods sold = Beginning inventory + Purchases – Ending inventory

Cost of Goods Sold	Ending Inventory	Purchases	Beginning Inventory
۱۹۰،۰۰۰	۶۰،۰۰۰	۱۵۰،۰۰۰	۱۰۰،۰۰۰
۱۷۵،۰۰۰	۵۰،۰۰۰	۱۵۰،۰۰۰	۷۵،۰۰۰
۱۷۰،۰۰۰	۳۰،۰۰۰	۱۵۰،۰۰۰	۵۰،۰۰۰
۱۴۰،۰۰۰	۱۰،۰۰۰	۱۵۰،۰۰۰	۰

۷۸ صفحه ۱۱۹ تمرین

Exercise 3

Compute the cost of goods sold from the following information: Beginning Inventory, $30.000; Purchases, $70.000; Purchases Returns, $3.000; Ending Inventory, $34.000.

Amount	Item
۳۰،۰۰۰	Beginning inventory
۷۰،۰۰۰	Purchases
(۳،۰۰۰)	Less: Purchases returns
۶۷،۰۰۰	Net purchases
۹۷،۰۰۰	Goods available for sale
(۳۴،۰۰۰)	Less: Ending inventory
۶۳،۰۰۰	Cost of goods sold

۷۹ صفحه ۱۱۹ تمرین

Exercise 4

Prepare an income statement based on the following data.

(a) Merchandise Inventory, Jan. 1, 2000, $30.000

(b) Merchandise Inventory, Dec. 31, 2000, $24.000

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

(c) Purchases, $66.000

(d) Sales Income, $103.000

(e) Purchase Returns, $2.000

(f) Total expenses, $27.900

Income Statement – For the Year Ended December 31, 2000

Amount	Item
۱۰۳،۰۰۰	Sales income
	:Cost of goods sold
۳۰،۰۰۰	Beginning inventory (Jan. 1)
۶۶،۰۰۰	Purchases
(۲،۰۰۰)	Less: Purchase returns
۹۴،۰۰۰	Goods available for sale
(۲۴،۰۰۰)	Less: Ending inventory (Dec. 31)
(۷۰،۰۰۰)	Cost of goods sold
۳۳،۰۰۰	Gross profit
(۲۷،۹۰۰)	Less: Total expenses
۵،۱۰۰	Net income

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۸۰ صفحه ۱۲۰ تمرین

Exercise 5

Presented below are some of the accounts balances of XYZ Company at the end of December 2018. Fill in the blank with this information (In 000 dollars)

1 Net sales is ..... dollars

2 cost of goods purchased is .....dollars

3 cost of goods sold is ..... dollars

4 operating expenses is.....dollars

5 Gross profit is ..... dollars

6 net operating income is.....dollars

In 000 dollars

Amount	Account	Amount	Account
15	Sellers wages	98	Sales revenue
10	Store rents	32	Purchases
6	Depreciation	2.5	Freight–in
7	General expenses	3.5	Sales returns
3	Delivery charges	4.1	Sales discounts
1.5	Other expenses	1.3	Purchases discounts
11	Ending inventory	8	Beginning inventory

1. Net sales = 98 – 3.5 – 4.1 = **90.4** (۹۰٫۴ هزار دلار)
2. Cost of goods purchased = 32 + 2.5 – 1.3 = **33.2** (۳۳٫۲ هزار دلار)
3. Cost of goods sold = 8 + 33.2 – 11 = **30.2** (۳۰٫۲ هزار دلار)
4. Operating expenses = 15 + 10 + 6 + 7 + 3 + 1.5 = **42.5** (۴۲٫۵ هزار دلار)
5. Gross profit = 90.4 – 30.2 = **60.2** (۶۰٫۲ هزار دلار)
6. Net operating income = 60.2 – 42.5 = **17.7** (۱۷٫۷ هزار دلار)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۸۱ صفحه ۱۲۴ تمرین

Exercise 1

1 Prime costs = ... + ...

2 Conversion costs = ... + ...

3 Manufacturing Costs = ... + ... + ...

4 All three of inventory accounts are classified on the balance sheet as..... Assets.

1. Prime costs = Direct materials + Direct labor
2. Conversion costs = Direct labor + Manufacturing overhead
3. Manufacturing costs = Direct materials + Direct labor + Manufacturing overhead
4. current (جاری)

۸۲ صفحه ۱۲۴ تمرین

Exercise 2

Fill in the blanks with the following information.

In the X company prime costs equal with conversion costs, which one of them is equal to 21000. Overhead application rate is 75% of the direct labor.

Direct material? ..... Direct labor? ..... Manufacturing overhead? ..... Product costs?.....

بهای اولیه = بهای تبدیل، یعنی مواد مستقیم + دستمزد مستقیم = دستمزد مستقیم + سربار؛ پس مواد مستقیم = سربار.

بهای تبدیل = دستمزد مستقیم + ۷۵٪ دستمزد مستقیم = ۱٫۷۵ × دستمزد مستقیم = ۲۱,۰۰۰ ⇒ دستمزد مستقیم = ۱۲,۰۰۰ و سربار = ۹,۰۰۰ = مواد مستقیم.

Amount ($)	Item
۹،۰۰۰	Direct material
۱۲،۰۰۰	Direct labor
۹،۰۰۰	Manufacturing overhead
۳۰،۰۰۰	Product costs (9.000 + 12.000 + 9.000)

۸۳ صفحه ۱۲۴ تمرین

Exercise 3

1 Materials purchased are $ 200, Raw materials beginning inventory is $ 25, and ending materials inventory is $ 40. Assuming that Conversion costs are $ 500, what is the amount of materials available for use?

2 Using the data for question 1, what is the amount of direct materials used?

3 Using the data for question 1, what is the amount of manufacturing cost?

1. **$225** = Materials available for use = 25 + 200
2. **$185** = Direct materials used = 225 – 40
3. **$685** = Manufacturing cost = Direct materials used + Conversion costs = 185 + 500

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۸۴ صفحه ۱۲۸ تمرین

Exercise 1

1 The market value of a fixed asset at the end of its service is known as a .....

2 The uniform distribution of depreciation over the life of the asset is known as the ..... method.

3 The ..... method is used to write off the asset based on a series of fractions.

4 The method that produces the largest amount of depreciation in the earlier years, then rapidly declines, is known as the ..... method.

5 When income produced by an asset is the same each year, the recommended method of depreciation is .....

6 When use rather than time is the key factor..... is the preferred method of depreciation.

1. salvage value (scrap value) (ارزش اسقاط)
2. straight-line (خط مستقیم)
3. sum-of-the-years'-digits (مجموع سنوات)
4. double-declining-balance (مانده نزولی مضاعف)
5. straight-line (خط مستقیم)
6. units-of-production (واحد تولید)

۸۵ صفحه ۱۲۸ تمرین

Exercise 2

Behzad Company acquired an asset on January 1, 2018, at a cost of $38,000, with an estimated useful life of 8 years and a salvage value of $2,000. What is the annual depreciation based on?

(a) The straight-line depreciation method?

(b) The double-declining-balance method?

(c) The sum-of-the-years'-digits method?

مبلغ استهلاک‌پذیر = ۳۸,۰۰۰ − ۲,۰۰۰ = ۳۶,۰۰۰ دلار (استهلاک سال اول).

1. خط مستقیم: ۳۶,۰۰۰ ÷ ۸ = **۴,۵۰۰ دلار** در هر سال
2. مانده نزولی مضاعف: نرخ = ۲ × (۱ ÷ ۸) = ٪۲۵ ؛ ٪۲۵ × ۳۸,۰۰۰ = **۹,۵۰۰ دلار** در سال اول (در سال‌های بعد روی ارزش دفتری باقیمانده؛ سال دوم ۷,۱۲۵ دلار)

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

3. مجموع سنوات: مجموع ارقام = ۸+۷+...+۱ = ۳۶ ؛ سال اول ۳۶,۰۰۰ × (۸ ÷ ۳۶) = **۸,۰۰۰ دلار** (سال دوم ۷,۰۰۰ دلار و ...)

۸۶ صفحه ۱۲۸ تمرین

Exercise 3

A machine was purchased for $28,000 and had an estimated scrap value of $4,000. What would the year-end entry be if the units-of-production method was used, and it had an estimated life of 32,000 hours? In the first year of operation, it used 7,200 hours.

استهلاک هر ساعت = (۲۸,۰۰۰ – ۴,۰۰۰) ÷ ۳۲,۰۰۰ = ۰٫۷۵ دلار

استهلاک سال اول = ۷,۲۰۰ × ۰٫۷۵ = ۵,۴۰۰ دلار

Year-end entry

Credit	Debit	Description
	۵،۴۰۰	Depreciation Expense, Machinery
۵،۴۰۰		Accumulated Depreciation, Machinery

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir